

Zversko mučenje ujetih zaveznikov vojakov v Koreji

Komunisti so s strojnimi streljali ujetnike na tovornih avtomobilih ter jih prebadali z bajoneti.

TOKIO. — Pfc. Tuly Cox, 20 let stari repatriirani vojak iz Albuque, Ala., je povedal, kako so kitajski komunisti brezsrčno in neusmiljeno streljali z brzostrelkami na tovorne avtomobile, katerih se je nahajalo okoli 800 ameriških ujetnikov, ki si niso mogli pomagati in ki so bili večinoma vsi pobiti.

Vojak Cox je izgubil obe nogi. Cox se je umikal s 32. polkom 7. divizije skozi horde Kitajcev, kar se je zgodilo 2. dec. 1950. On je bil eden izmed 20 vojakov, ki so stražili konvoj ranjencev, kateri je obstojal iz 40 tovornih avtomobilov.

"Na vsakem truku je bilo približno 20 ranjencev," je rekel. Hoteli smo jih prepeljati v mesto Hamhung, kjer je čakala naša mornarica, da bi jih evakuirali. Pri tem pa smo zasli v kitajski cestni blok, kjer nas je kitajska premoč preobvladala. "Kitajci so ročno splezali na truke ter pričeli streljati z brzostrelkami na ranjence v njih. Ranjenci so kričali, da se je srce trgalo, toda pomagati si niso mogli.

Cox, ki je bil takrat komaj 17 let star, je bil ranjen v obe nogi, ki sta mu jih dva njegova tovariša odrezala z žepnimi nožiči, ker se za njegove rane ni nihče pobrigal.

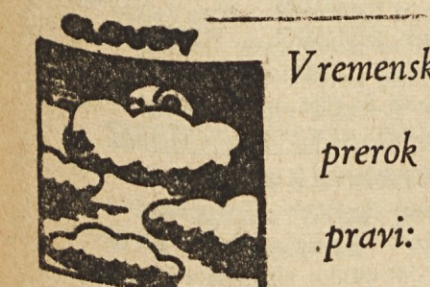
Slavbinski delavci bodo dobili dolar povišanja na dan

Prvotno so jim delodajalci obljubili po 60 centov zvišanja mezde na dan.

CLEVELAND. — Včeraj se je doznalo, da bo 40.000 stavbinskih delavcev v tem okrožju, ki pripadajo k AFL, najbrž dobilo po 1 dolar poviška svoje mezde na dan. Včeraj so se sestali k tozadavnim razgovorom unijski predstavniki ter predstavniki delodajalcev, ki so že prej ponudili delavcem po 60c povišanja dnevne mezde.

Originalno ponudbo 7½ centnega zvišanja na uro so sprejele samo tri izmed dvajsetih AFL stavbinskih unij, in sicer "plasterers," "cement finishers" in "operating engineers." Ostale strokovne organizacije, ki predstavljajo večino, se niso zadovoljile s tem poviškom, temveč so zahtevale več in zagrožile z zastojem dela oziroma stavko v ponedeljek, če ne dobe, kar zahtevajo.

Bodi previden in pazljiv, pa se bo izognil marsikateri nesreči!



Vremenski prerok pravi:

Dopolodne oblačno. Popoldne in ponoči med grmenjem dežni prši. Toplo.

KJE SO FRANCOVE BAZE?...

Zakaj španski generalisti ne da Združenim državam obljubljenih oporišč?

WASHINGTON. — Zdaj je poteklo že leto dni, odkar je kongres odglasoval 125.000.000 dolarjev španskemu diktatorju Fr. Francu, ki naj bi dal Združenim državam v zameno španska letalska in pomorska oporišča. — Toda kljub poročanju o pripravljenosti generala Franca za sodelovanje z Združenimi državami, mu ta denar ni bil še izročen in možno je, da utegnejo ta denar vrniti nazaj vladni blagajni. Iz tega postopka je razvidna nova tehnika izvajanja naše zunanje politike po agentih tujih vlad.

Pod določili naše ustave imata voditi zunanjo politiko predsednik in državni department z odobritvijo senata. Toda v zadnjih letih so pričele inozemske vlade najemati tukaj odvetnike, ki imajo vpliv na visokih mestih, da grede potem preko glav državnega departmenta in Bele hiše. Kar je presenetljivo pri tem, je to, da so ti agenti često neverjetno uspešni, kar nam dokazuje zlasti naša zunanja politika napram Kitajski.

Tem agentom se je posrečilo izposlovati generalu Francu 125 milijonov dolarjev ob času, ko je državni department nasprotoval tej aporriaciji, in ob času, ko nam Franco ni hotel dovoliti teh oporišč, katerih na ni — mi mogre rečeno — sploh vse doslej dovoliti.

En vzrok, da gen. Franco ne sprejme naših pogojev pri pogajanjih za letalska in pomorska oporišča je v tem, ker misli, da so omenjeni agenti - advokati še vedno dovolj vplivni, da grede lahko preko avtoritete državnega, mornariškega in letalskega departmenta.

Glavni Francov odvetnik v Washingtonu je Charles Patrick Clark, ki prav nič ne skriva svojih zvez s Francom. On je registriran pri justičnem departmentu kot agent tuje sile, kakor to zahteva zakon. Leta 1951 je prejel ta agent za svoje "usluge" od španske ambasade \$103.499,55, 1. 1950 pa \$108.250. Posebnih pet tisoč dolarjev leta 1950 je dobil zato, ker je "prebil led" za prvo ameriško posojilo Španiji. Leta 1952 pa je dobil od Španije za svoj trud \$79.500.

Kljub vsemu temu pa nam ni general Franco še dal ne pomorskih ne zračnih oporišč. . . Strica Sama vlečejo za njegovo kozjo brado totalitarci vseh branž in barv. . .

Poizvedovalni kotiček

JANEZ STEFANCIC, 6313 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio, išče svojo sorodnico, ki živi nekje v Kaliforniji. Sedaj je poročena, njeno deklško ime je Pavla Mašek. Doma je iz Artičke pri Brezicah.

EDI PIKOVNIK, Rum 74 bei Innsbruck, Austria, išče svojega strica Grechar Feliksa, ki se je zadnjič oglašil leta 1947 iz 144 Hudson St., Forest City, Pa. — Kdor bi o njem kaj vedel, naj sporoči na naslov: Frank Grear, 16416 Arcade Ave., Cleveland 10, Ohio

Poročilo Zdr. narodom o kmetijstvu in hrani v Jugoslaviji

Iz poročila je razvidno, da je kmetijstvo zelo zaostalo in nerazvito.

NEW YORK. — Komisija internacionalnih strokovnjakov za kmetijstvo in prehrano, ki je po nalogu Zdr. narodov proučevala razmere v Jugoslaviji, je podala o svojih ugotovitvah sledeče poročilo:

Kmetijstvo v Jugoslaviji ni samo enostavno, ampak tudi tehnično še nerazvito. Veliko je še potrebne izboljšave zemlje in uporabe umetnih gnojil. Seme na so na splošno zelo slabe kakovosti in načini sejanja, žetve in vskladitve potrebujejo izpopolnitve. Govejo živino rede pred vsem radi gnoja in za delo, meso in mleko sta šele drugotnega pomena. Povprečna mlečnost krav ni višja kot 700 do 800 litrov na kravo na leto. V nekaterih pokrajinah doseže mlečnost 2.000 litrov, drugo zopet komaj 300 litrov. Ovce, ki so najštevilnejše domače živali, se pasejo na slabih pašah, ki kažejo vsa znamenja prehude popaše. Krmljenje goveda in drobnice preko zime je v glavnem krmljenje za vzdrževanje (koruzna slama, seno). V pokrajinah, kjer je mlečnost višja, krmiijo asfalto in peso. Svinje in perutnino krmiijo s koruzo, slabšim žitom in izdelki. Ker je svinjska mast najvažnejši vir maščob sploh, je težja zaklanja prasiča 150 do 190 kg kar redna v pokrajinah, kjer pridelujejo koruzo, dočim je drugod le po 110 do 120 kg.

Mačka skotila mladiče na telefonskem drogu

MIAMI, Fla. — Tukaj je neki pes zapodil mačko na vrh telefonskega droga, kjer je mačka — ne bodi lena — ročno skotila v žični mreži štiri mladiče. Dva sta padla z droga ter se ubila, po ostala dva pa je šel neki delavec, ki je zaposlen z delom na telefonskih drogovi.

Dva vojaka zgorela

NEW YORK. — Pri požaru v neki vojaški baraki v Brooklynu sta dva vojaka zgorela, pet pa jih je dobilo hude opekline.

15 rudarjev rešenih

HARLAN, Ky. — V Monarh rudniku, ki spada Blue Diamond Coal Co., so rešili 15 rudarjev, ko je nastal v rudniku ogenj.

TELOVADNI NASTOP V TORONTU

TORONTO, Ont. — Slovensko telovadno društvo priredi v nedeljo 3. maja ob sedmih zvečer v češki dvorani svoj spomladanski telovadni nastop, katerega čisti dobiček pojde za zgraditev slovenske cerkve v Torontu. Poleg slovenskih fantov bodo nastopila tudi češka in slovaška dekleta. Pestrost sporeda bo povečalo nekaj glasbenih točk, gđ. Marije Foysove, ki jo bo spremljal na klavirju č. g. Rener.

Istega dne popoldne se bo vršil občni zbr telovadnega društva, na katerega so vsi člani obvezni priti.

Polekanje pogajanj o premirju v Koreji

Ameriški delegatje pravijo, da je bilo včeraj baje zaiznamovati nekaj napredka.

MUNSAN, Koreja. — Včeraj so ameriški delegatje sporočili, da je zaiznamovati nekaj napredka pri pogajanjih za premirje. Kakor kažejo vsi znaki, bi komunisti radi kako azijsko državo, v katere področje naj bi prišli oni ujetniki, ki se nočejo vrniti domov pod komunistično vladno. Katere državo imajo v mislih, niso povedali. Švice ne marajo, dasi je vprav švica znana kot ena najbolj nevtralnih, nepristranskih in humanih držav.

Dalje je gen. Harrison povedal časnika, da so dali komunisti razumeti, da njihov zahtevani šestmesečni rok za obdržanje odpornih ujetnikov v nevtralni državi, ni njihova "zadnja beseda". Iz tega je sklepati, da bodo v tej zahtevi popustili.

Iz raznih naselbin

NEW YORK. — V torek 28. aprila je nenadno umrl Jack Speh, podomače štar iz Kozariš pri Ložu. Zadnjih 30 let je živel v državi New York. V Clevelandu zapuša brata John Speh in sestri Marjeto Marolt ter Mary Kosar. Pokojnik je učakal 71 let. Sorodnikom naše sožalje, pokojniku pa večni mir!

Jedel je točo in umrl

SAN ANTONIO, Tex. — Tri leta stari deček Ramiro Canales je tukaj umrl 10 minut nato, ko se ga prepeljali v bolnišnico. — Drugi otroci so izjavili, da je jedel točo, debelo ko oreh, ki je padala ob času kratke nevihte.

STRAHOTE V PODSUTIH JAMAH SMRTI V KOREJI

Preživeli vojaki pripovedujejo o grozi v bunkerjih, ki jih je kitajska artilerija razbila in z zemljo zasula. — V njih se je zadušilo 67 ameriških marinov.

TOKIO. — V torek se je zvedelo, da se je 67 ameriških marinov zadušilo, ko je kitajska artilerija razbila njihove bunkerje na Vegas Hillu ter jih zasula z zemljo, ki je bila nasičena smodnikovega plina in dima.

Trije preživeli vojaki te groze ki so se srečno rešili iz zasutih bunkerjev 26. marca in ki se sedaj nahajajo v tukajšnji vojaški bolnišnici, so povedali svoje strahotne doživljaje.

Ti trije marini, ki so bili zdaj v zamenjavi vojnih ujetnikov oproščeni, so: Thomas Waddill iz Texasa, star 20 let; Jimmy Lacey, 19-letni marinski korporal iz Texarkane, Tex., in marin Pfc Richard L. Oven iz Buffala, N. Y.

Waddill je dejal, da se je v njegovem bunkerju zadušilo 41 ljudi in da jih je samo šest ostalo pri življenju. V sosednjem bunkerju se je zadušilo 26 marinov in so štirje ostali pri življenju. V njegovem lastnem bunkerju pa so ostali samo trije živi, ki so streljanje ponehalo, je rekel Waddill.

"Hotel sem pomagati tovarišem, toda slednji so 'spali', je rekel Waddill. "Slišal sem njihovo smrčanje in jih tresel, pa jih nisem mogel zbuditi. Ležali so drug vrh drugega kakor mrličji."

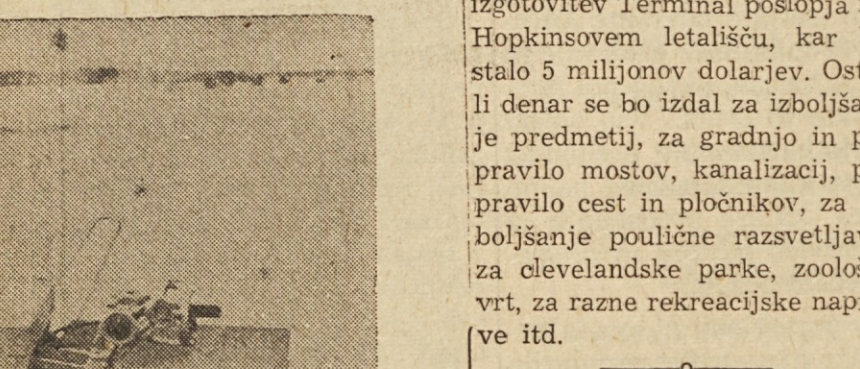
Ko so potem kitajski komunisti prevladali položaje, so izkopali

Peronova policija je aretirala soc. voditelja

BUENOS AIRES, Argentina. Peronova policija je aretirala v torek Juana Antonia Solari-a, generalnega tajnika argentinske socialistične stranke, in 19 nadeljnih oseb. Aretacije nasprotnikov predsednika in diktatorja Perona se vrše po vsej deželi.

Trije bratje obsojeni kot vohuni v Albaniji

LONDON. — V Tirani v Albaniji so bili obsojeni kot vohuni trije bratje Kenouti. Dimitri in Spiro Kenouti sta bila obsojena na smrt, Vazilij Kenouti pa na deset let zapora. Rečeno je, da so prodajali informacije "grškimi monarho-fašistom."



BOGOTA, Columbia. — Tukaj je včeraj utonilo 52 policistov in 15 moč posadke, ko se je pogreznil motorni parnik Columbia.

WASHINGTON. — Državni tajnik Dulles, ki se je pravkar vrnil iz Pariza, je včeraj izjavil, da zapadna Evropa ni nič več slabotna sila, ki bi jo lahko porazil morebitni agresor. Rekel je tudi, da se bodo začeli evropski zavezniki kmalu na tajnem večerju v rabi "novega taktičnega orožja."

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Kampanja Katoliške dobrodelnosti — Nocoj ob 6:30 bo v veliki dvorani hotela Statler letni sestanek voditeljev kampanje Katoliške dobrodelnosti. Glavni govor bo imel sam nadškof Hoban. Radio postaja WERE bo ob 9.30 prenašala poročila s tega sestanka. Kampanja se bo začela v nedeljo 3. maja in bo trajala do nedelje 16. maja. Dosegla naj bi \$845.000.

Osma obletnica — V soboto ob 8:20 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Corp. Edwarda L. Strauss v spomin 8. obletnice njegove smrti.

Lahka odplačila — Norwood Appliance & Furniture, 6202 St. Clair Ave., ima v zalogi fine modroce. Preberite oglas trgovine v oglasnem delu lista!

Skupno sv. obhajilo — Oltarno društvo pri fari Marije Vnebovzete ima v nedeljo pri osmi sv. maši skupno sv. obhajilo, popoldne ob 1:45 uro molitve, nato pa sejo.

Ameriška legija — Lake Shore Post No. 273 American Legion bo v nedeljo popoldne počastila v Knausovi dvorani svoje prejšnje načelnike. Prvi načelnik je bil sedanji guverner Ohio Frank J. Lausche, sledili so mu: John L. Mihelich, Frank Mervar, John Bukovnik, Frank Skok, Joe Mohar, August Princip, Joe Gornik, Henry Medved, Frank Jakšič, Albert Meglič in Allen Kingzett.

Iz bolnišnice — Mrs. Anna Skolar z 1219 E. 169 St., se je vrnila iz bolnišnice. — Zahvaljuje se vsem za obiske, karte in posebno za molitve.

Šestnajst milijonov dolarjev za izboljšavo mesta Clevelanda

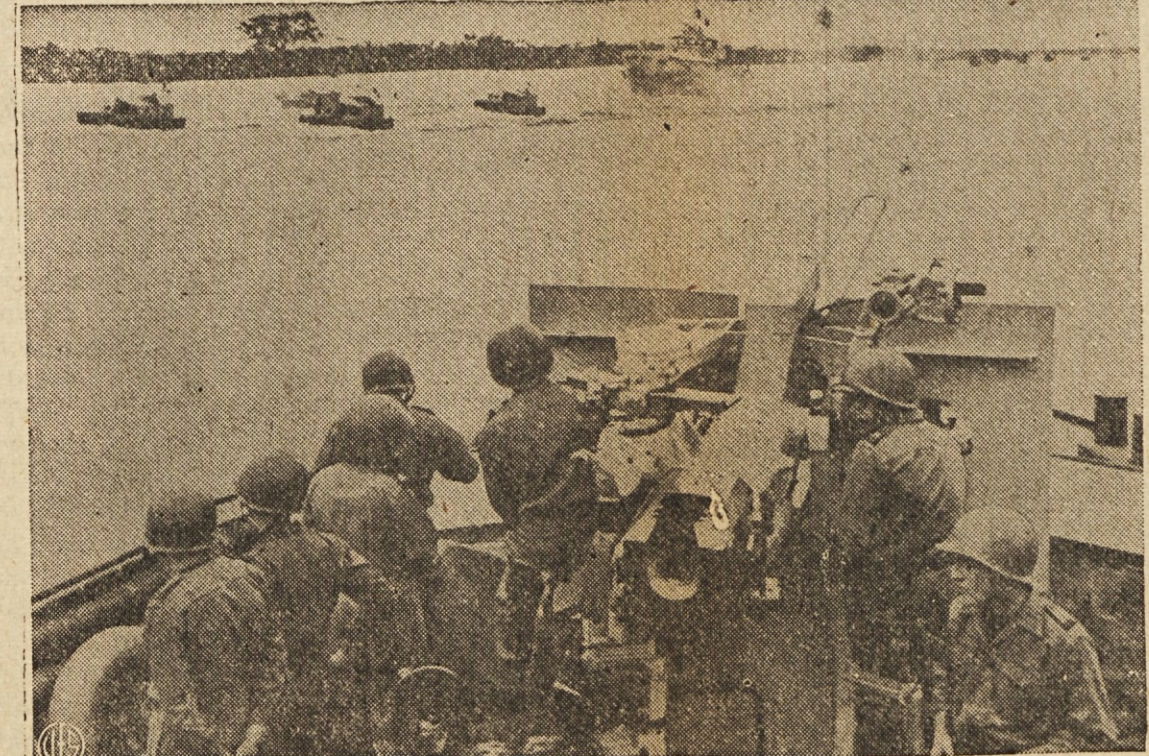
Odlok je bil dosežen po večtedenskih posvetih župana in načelnikov raznih departmentov. CLEVELAND. — V torek zvečer je clevelandski župan T. A. Burke naznanil odlok, da se bo izdalo v tekočem letu \$16.000.000 za izboljšave in olepšave mesta Clevelanda.

Tozadavna odločitev je bila dosežena po številnih sejah in razpravah v zadnjih tednih med županom in ravnatelji raznih departmentov.

V tem programu je vključena izgotovitev Terminal poslopja na Hopkinsovem letališču, kar bo stalo 5 milijonov dolarjev. Ostali denar se bo izdal za izboljšanje predmetij, za gradnjo in popravilo mostov, kanalizacij, popravilo cest in pločnikov, za izboljšanje poulične razsvetljave, za clevelandске parke, zoološki vrt, za razne rekreacijske naprave itd.

BOGOTA, Columbia. — Tukaj je včeraj utonilo 52 policistov in 15 moč posadke, ko se je pogreznil motorni parnik Columbia.

WASHINGTON. — Državni tajnik Dulles, ki se je pravkar vrnil iz Pariza, je včeraj izjavil, da zapadna Evropa ni nič več slabotna sila, ki bi jo lahko porazil morebitni agresor. Rekel je tudi, da se bodo začeli evropski zavezniki kmalu na tajnem večerju v rabi "novega taktičnega orožja."



FRANCOSKI MORNARJI V BOJU S KOMUNISTI — Mornarji Francoske zveze pri svojih topovih ob priložnosti spopada z obalnimi topovi komunističnih Viet Minhovih čet v tonkinški delti v Indokini.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 85 Thurs., April 30, 1953

Afrika novo prizorišče mrzle vojne

Afrika je za povprečnega ameriškega Slovence, pa tudi za povprečnega Amerikanca precej tuja dežela. Večina ve o njej le to, da so od tam prišli predniki črnih prebivalcev naše dežele. Najbolj so nam še znane afriške dežele ob Sredozemskem morju in Francoska zahodna Afrika, kjer se je v pretekli svetovni vojni boril tudi prenekateri ameriški Slovenec. V Srednjo ali Južno Afriko pa je od naših ljudi nemara le zelo redko kdo zašel.

Afrika za Azijo največja zemljina, je precej večja od Severne Amerike, to se pravi večja od Združenih držav, Kanade in Mehike skupaj. Njena površina je trikrat večja od vse Evrope s Sovjetsko Rusijo tostran Urala vred. Pri tem pa živi na tem ogromnem prostoru skoraj dve tretjini manj prebivalstva kot v Evropi ali nekaj več kot v Združenih državah Amerike. Gastota prebivalstva je torej sorazmerno zelo redka, če jo primerjamo z evropsko.

Je pa Afrika ena izmed na rudah silno bogatih zemljin. Tam so ogromna ležišča bakrove rude, zlata in diamantov ter urana, kar je za današnjo atomsko dobo najvažnejše. Amerika dobiva dober del urana, ki ga rabi za atomsko energijo prav iz Afrike.

V pretekli svetovni vojni je bila Afrika izhodišče vojnih operacij proti Južni Evropi. Nemci so skušali držati afriške dežele ob Sredozemskem morju za vsako ceno. Ko je italijanska vojska doživela poraz, so poslali tja svojega najboljšega generala Rommela z izbranimi četami.

Za kako važno smatrajo Afriko zahodni vojaški strokovnjaki, nam pokaže najbolj velik trud Amerike za zgraditev obširnih vojaških letališč v Maroku. Zahod je še do nedavnega računal, da se bo moral v slučaju nenadnega sovjetskega napada na Zahodno Evropo umakniti v Severno Afriko in od tam potem pripraviti osvoboditev Evrope.

Sovjeti te načrte Zahoda dobro poznajo, zato mu skušajo napraviti na tem prostoru čim več težav. Sovjetski agenti so vsepovsod. V Tunisu in Maroku ščuvajo arabske domačine proti Francozom, v Egiptu proti Angležem, ki čuvajo Sueški prekop, v Keniji vodijo njihovi agenti upor Mau Mau, v Južnoafriški uniji izrabljajo nasprotja med belim in črnim prebivalstvom. Delo sovjetskih agentov je opazno skoro na vsakem področju črnega kontinenta.

Komunistični propagandisti v Afriki nimajo pretežkega dela. Velika večina ogromne zemljine je namreč še vedno po oblastjo evropskih žrtev. Nekatere izmed njih uvažajo v svojih kolonijah napredne reforme in skušajo domačine kulturno in gospodarsko dvigniti ter jim s časom izročiti dežele v lastno upravo. Posebno zanimiv je zadevni poskus Angležev v koloniji "Zlata obala."

Zanimivo pri tem je zlasti dejstvo, da so pripravljene evropske države dati domačinom precej več svobode, kot je to vseh tamkajšnjim belim naseljencom. Tak položaj je v Tunisu in Maroku, pa tudi v Rodeziji in Njasa koloniji. Angleži bi na primer radi združili Južno in Severno Rodezijo ter deželo Njasa v eno samo upravno enoto, ki naj bi polagoma dobila samoupravo in postala dominion britanske Zjednice narodov. Domačini, zamorci, pa se temu načrtu upirajo, ker se boje, da se bo s tem njihov položaj poslabšal. Dokler so namreč te dežele kolonije, skrbi za tamkajšnjo upravo London, kakor hitro bi pa postale samostojne, bi prevzeli vso oblast v njih beli priseljenci. Kaj bi bilo v tem slučaju s črnim domačim prebivalstvom, nam kaže posebno lepo dominion Južnoafriška unija.

Ta dežela, ki ima približno eno tretjino površine Združenih držav, ima komaj nekaj nad 12 milijonov prebivalcev. Od tega je dobra dva in pol milijona belcev, okrog pol milijona mešanec, nekaj Indijcev, ostalo so črni. Vso oblast v deželi imajo belci. V kolikor imajo barvnopoliti prebivalci volilno pravico, morajo izbrati svoje kandidate med belimi državljani. Nacionalistična stranka, katere predsednik je Malan, skuša barvnopoltim še to pravico odvzeti in jih pogrti v posebne za nje določene predele dežele.

Malanova vlada teh naklepov v preteklosti ni mogla popolno izvesti, ker je vrhovno sodišče njen načrt proglasilo za protiustaven in nezakonit. Pri zadnjih volitvah pa je nacionalistična stranka okrepila svojo večino v parlamentu in je odločena svoj načrt v celoti izvesti.

Za sredo 20. stoletja so načrti Malana in njegovih pristašev nekaj nenavadnega. Ves svet poudarja, da naj bomo vsi ljudje enaki neoziraje se na barvo kože, vere in prepričanja. Združeni narodi že več let pripravljajo resolucijo, ki naj bi točno določila takozvane človečanske pravice. Celo komunistični diktator Tito je poslal na to zasedanje svoje predstavnike, čeprav doma ne pozna in ne prizna nobenih človečanskih pravic.

Mar ni torej nekaj nenavadnega in za nepoučenega človeka naravnost nerazumljivega, da se neki politik in državnik danes zavzema za tako rešitev sožitja ljudi različnih polti? Več o tem jutri.

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Zadnja srečno zbeži

Zimo 1949-50 je Nemčova družina (iz Strigove) preživela v Gradci. Iloško so poslali v ljudsko šolo v taborišče Spital, kde o imeli slovenski belunci dobro vrejeno šolstvo. Oča Nemec so začnoli premisljati, kak i kde začnoli novo življenje v svobodnem svetu. Trbelo de nekam ven iz Evrope. Evropa je v nevarnosti, ka postane bar za nekaj časa vsa komunistična. Pisali so dr. Kreki i Ligi. Iskali so sponzora za Ameriko. Vse veselje bi se odpravljali iz Evrope, če bi bila cela družina zbrana. Eli mladoletna Anica je od desetih let življenja dve leti prebila v voz. Ešče dugij osem let ... Na njo so ne mogli čakati.

Velko zavupanje v dobroga Boga je v tom časi tudi Nemčovi družini bilo poplačano. Januara 1950 je v Jugoslaviji bilo pomiloščenih 7,000 obsojencov. Med njimi je bila tudi Nemčova Anica. Njena pot iz voze je bila v Strigovo, liki ne na svoj dom, nego k babici v Grabrovniku. Domača milica je imela vsikdar edno oko na njo.

Ne je ešče bil pozabljeno, ka je pred kratkim vujša starejša sestra Katica. Anica je koražno vložila prošnjo za službo pri Okrajnom ljudskom odbori i prošnjo, ka bi joj dali bar edno sobo v domači hiži. Prošnja je pa bila odbita. Nato je napravila prošnjo za službo pri Okrajnom ljudskom odbori v Čakovci. Komandant milice v Strigovi je njeno prošnjo priporočilo. To pa zato, ka bi se je rešilo iz Strigove, ar če tudi ona zbeži, do njega na odgovor zvali.

Anica je v Čakovci dobila službo. Za vuzem je imela dopust je bila v Grabrovniku pri babici. Na vuzemsko soboto se je tu skрма dogučala z nekom, šteri je prišeo iz Gracda, ka vujde prek meje. Na Vuzem je šla nazaj v Čakovec i v ponedeljek opet redno v službo. Po udne imajo uradniki odmor za dve uri. Anica je šla kak k obedi i se ne več vrnola. Kupila je vozni listek za vlak do Maribora, odpelala se je pa samo do Oromoza.

Tam je izstopila i šla na vlak za Lotmerk (Ljutomer). Na alomaši v Lotmerki jo je počakao dogučani človek, šteroga je poslao brat Tone iz Gracda. Po znamenji sta se spoznala i sta pod varstvom temne noči odrinila kre Mure na prekmurskoj strani pa gor proti Radgoni. Srečno sta prekorčila Kučnico in drugi den (v torek) predpoudno je Anica že vsa srečna pozdravila očeta i mamo, brata in sestro v Gradci. Vsi Nemčovi so bili kak po čudeži rešeni.

Oča Nemec so leta 1949 napravili prošnjo za vselitev v Argentino. Prošnja je bila najprle odobrena, nato je pa Argentina zaprla dveri za nadaljno vselitev. Vložili so prošnjo za USA. Našli so sponzora v državi New Yorki (svojo sorodnico). Drugij težav ne bilo kak to, ka je Katica ne mogla z njimi. Po določbah ameriškega zakona je ona prekesno prišla prek meje. Zato je zaprosila za Kanado. Kda je pa Anica prišla, je njo ameriška komisija vključila k družini, ar je bila ona mladoletna i tak so vsi Nemčovi meseca novembra 1950 prišli v USA zvun Katicice, štera je izda zdaj v Kanadi.

V USA so Nemčovi prišli dneva 22. dec. 1950. Leta 1951 8. jan. so se preselili v Cleveland, kde so si na Pepper Ave. (14821) kupili hižo. Vsem prijaznim Nemčovim tudi naše Novine čestitajo k velkoj

sreči, štera jij je spremljala na dugoj i tak nevarnoj poti iz sužnosti v svobodo. Zelemo ka bi vse dobrotljiva boža roka ešče nadele čuvala i bogato blagoslavljala.

CHICAGO

Smrtna kosa. Mirno, vdano v voljo božo je za vsikdar zatisno svoje trudne oči 21. aprila Števan Zabčić, star 66 let. Rojenti je bio v Velkoj Polani. Zapušča žalujočo ženo Katarino, v Clevelandi pa sestro Barbaro Štager, štera je prišla na sprevod s sinom Mike-om, nadele svaka Mr. Štagera i več nečakinj v Clevelandi i v starom kraju. Pokopani je bio 24. aprila na cintor sv. Jožefa. Pokojni je spadao v tretji red sv. Frančiška, v Društvo Najsv. Imena, društvo sv. Ane (KSKJ) i v Zapadno slovensko zvezo.

Ponesrečo se je smrtno Frank Košar, star 37 let. Pokopani je bio 25. aprila. Zapušča ženo Mary (Gyorkos), sina Tomaža, stariše, dva brata i sestro.

Smrt. V soboto 25. aprila je vmro Marko Cecich, mož Albine (Toplak) i oča dvoje dece. Pokopani je bio v sredo 29. aprila. — Vsem trem našim rajnim želimo večni mir i izražamo sožalje njihovim domačim.

Pozdrave domovini

Kak smo že poročali, sta se na zadnji seji Društva sv. Ane (KSKJ), to je 26. aprila, poslala pred svojim odhodom na obisk v stari kraj Mr. in Mrs. Hozian. Majuša odpotujeta. Kak nam je šlo k srci to slovo, kak so bila naša srca napunjena s sladkimi spomini i sladkimi čutili do naše rodne zemlje, do kraja, kde smo preživeli zlata leta svoje mladosti. Prosili smo jiva, naj vse pozdravi, kda ta hodila po tistih potaj i tistih njivaj, kde smo nekda tudi mi hodili. Pozdravita naj naše ljube cerkve, pozdravita naj polje, štera do ravno te na najlepšem cveti, kda ta njeva tam hodila. O, kak smo spevali tisto našo najbolje prekmursko Marijino:

Marija, nebeška Kraljica
in celega sveta Gospa . .

Pa tisto od ljubezni do naše zemlje:

Domov, domov v slovenski kraj,
me vleče njegov krasni maj,
kde rože majo lepi diš,
kde ftice znajo dosta viž . .
O ti slovenski kraj
si moj zemeljski raj.

Ta pesmi smo vsi znali, vsi spevali. Ešče ednok: Prijateloma želemo srečno pot i prosili bomo Boga, ka bi se srečno vrnola.

Antonija Denša.

Slovenske Šmarnice v Kaliforniji

Inglewood, Calif. — Vse Slovence iz južnega dela Kalifornije vabim k slovenskim šmarnicam v nedeljo 17. maja ob dveh popoldne v cerkev sv. Jožefa na Arrow Blvd. in Mango, Fontana. Navzgor bo pet slovenskih duhovnikov. Vsak se še lahko spominja lanskih slovenskih šmarnic v Conna, kamor nas je povabil Rev. Snój. Kako lepo smo peli slovenske pesmi! V fari, kjer službuje Rev. Snój, ni nobene slovenske družine. Veliko lepše bo letos v Fontani, ker je tu ena največjih slovenskih naselbin v Kaliforniji. Po šmarnicah bo zborovanje in zabava v cerkveni dvorani ter piknik v cerkvenem parku. Na razpolago bo okusen prigrizek in vsakršna druga okrepčila.

Pridite in povabite s seboj še svoje slovenske prijatelje in znance.

John Komick.

Zlata poroka

Cleveland, O. — V ponedeljek, 27. aprila, sta obhajala Anton in Louise Koshel z 1154 E. 61. St. 50-letnico srečnega zakonskega življenja. G. Anton je doma iz vasi Luče v fari Žalna, odkoder je prišel novembra 1901 v Ameriko. Skoro ves čas je delal pri Otis Steel Co., sedaj Jones & Laughlin. Zadnjih 25 let je bil zaposlen kot nadstrojovodja. V pokoj je stopil 1. 1946.

Ga. Louise, rojena Alojzija Sadar v vasi Klečev v šmihelski fari pri žužemberku, je prišla v Ameriko 1. 1902. Zlatoporočena je zvezal z zakramentom sv. zakona msgr. Vitus Hribar, tedanji župnik pri sv. Vidu.

V zakonu se je rodilo 8 otrok, od katerih je eden umrl v zgodnji mladosti, vsi drugi pa žive v Clevelandu, le hčerka Anne si je ustvarila dom v Honolulu, T. H. Maša v počastitev zlate poroke bo 2. maja ob 9. uri v cerkvi sv. Vida, dom bo pa odprt gostom 3. maja. Prijatelji in sorodniki vabljani.

Mrs. Louise je članica Oltarnega društva in vabi vse članice k sv. maši.

N. N.

Koncert "Triglav"

Cleveland, O. — V nedeljo 3. maja ob 4. uri popoldne bo priredilo pevsko društvo "Triglav" svoj letni koncert v Sachsenheim dvorani na Denison Ave. Mešan zbor bo zapel narodne i umetne slovenske pesmi. Nastopil bo tudi mešan oktet z "Luna sijem" in "Meglica." June Price nastopi v dveh solospievih. Zapele bo arijo iz opere "Samson in Dalila" in Flajšmanovo "Sanje."

Mešan zbor bo pel v prvem delu programa "Barčico," "Teče mi vodica," koroško "Pojdem v Rute," pri kateri poje solo Ella Samanich, Sattnerjevo "K polnočnici," Vrabčovo "Polzeva žetev," Laharmarjevo "Kadar mlad leti," Zormanovo "Oj večer je že" in živahni zbor iz opere "Prodana nevesta."

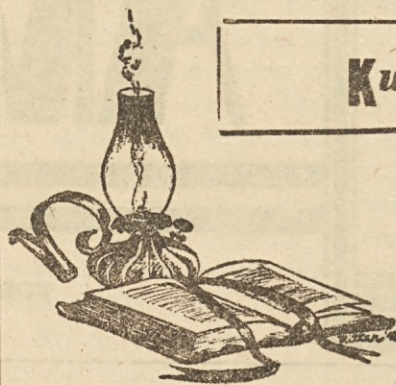
V drugem delu programa bo zbor podal nekaj novega — pevsko sceno "Gremo na smajno!" Po Gorenjskem so rekli smajna žegnanjski nedelji. To je bil tako priljubljen praznik, da so ponekod praznovali tudi ponedeljek, ki so mu rekli sejmlula. Na to nedeljo so prišli fantje in dekleta iz bližnjih in daljnih vasi po "bobe" (krofe). Pelo in plevalo se je vedno pozno v noč in mnogokrat je sledil temu pretep.

V tej sceni je nanizanih kakih 22 narodnih pesmi, ki so povezovala druga z drugo in izražene z igro. Poje se v narodni harmoniji. Pevci in pevke bodo oblečeni v narodne noše. Upam, da bo občinstvo uživalo do dejanja prav tako kakor "Kmečko svatbo" lani.

Posetite torej "Triglavovo" prireditel: Tone Šubelj.

Obvestilo

Cleveland, Ohio. — Dramsko društvo "Lilija" sporoča, da nameravane akademije, posvečene našim materam ne bo, ker bo v nedeljo 10. maja Odbor za zidavo Kat. doma v Gorici pripravil Finžgarjevo dramo "Razvalina"



Kulturna Kronika

Karel Mauser:

Ob razstavi slikarja Božidarja Kramolca

V soboto večer, 25. aprila, je v Kramarjevi dvorani klub Krog priredil pregled dela slikarja Božidarja Kramolca. Kakor je bila razstava po obsegu skromna, je vendar bila pravi umetniški užitek. Res dober referat umetnostnega kritika dr. Rajka Lozarja O ameriški umetnosti je koj na začetku sicer skromno razstavo postavil na trden temelj in ustvaril v dvorani čar zares umetniško obelježe. Tudi opazke kiparja Franceta Goršeta so marsikomu odprle oko ob razstavljenih umetninah.

Razstava sama je bila morda malo neenotna, ker je bila čista grafika v večini in sile štiri oljnatne slike bolj kakor privesek, ki je motil ubranost. Mnenja sem, da bi izbor same grafike močnejše učinkoval. Kljub vsemu pa je mogel sleherni priti na svoj račun in sredi dolgočasne monotoni začetiti živ in nevsakdanji utrip umetnika Božidarja Kramolca. Obiskovalcev je bilo nekaj. Med drugimi je počastil razstavo s svojim obiskom tudi škof dr. Gregorij Rožman.

Božidar Kramolc je najmočnejši v suhi igli. Po naravi poet mu je blizu poetično doživljanje, ki včasih celo malce moti. Od suhe igle se mi zde najboljšje Stare hiše, ki so izsek iz starega špi-tala ter Grad Portia istotam. Vendar bi zavoljo zadnje mogel reči, da je slikar iskal občutje bolj v drevju kakor v starodavni ortenburški lastnini, ki skriva v sebi veliko lepote. Tudi se mi ne zdi posrečeno, da umetnik v dveh grafikah z neko maniro uporabi tudi obris človeka, ki ga postavi nekam proti volji med naravno tihožitje. Vendar moram reči, da je ravno grad Portia med zelo močnimi stvarmi. Umetnik ne more zatajiti v sebi poeta in zato v svoji poetičnosti sega po motivih, ki so njemu in nemara tudi gledalcu zelo blizu. Ista poetičnost se namreč kaže tudi v ujedankah, ki se mi zde nekam slabše od suhe igle, vendar so v svoji preprostosti kljub temu vabeče in naravne. Samotna jezera in vode, od vetra razpihano in razkuzmano drevje, to je, kar

življenja" na odru Slov. narodnega doma na St. Clair Ave. Prijateljem in soigralcem iz New Yorka želimo v Clevelandu dosti uspeha in prijetnih ur. "Lilija" z največjimi simpatijami spremlja vse napore Odbora za postavitev Slov. kat. doma v Gorici in bo radi velike važnosti te akcije skušala v bodoče tudi sama izvesti prireditel v korist tega doma.

Dramsko društvo "Lilija."

umetnika privlači in navdihuje. Z mehкими potezami zna pričarati ta skrita tihožitja, ki so sicer ljudem daleč pa kljub temu tako resnična in globoka.

Tudi z linorezom se nam je umetnik predstavil. Tu zlasti izstopata dva ženska akta, ki sta podana s prefinjenostjo in z la-godnimi potezami v izrazito čr-nih ploskvah in z belimi črtami. Eden aktov je manj posrečen in spominja bolj na rimsko izko-panino. Ni slaba, toda zdi se mi, da zaostaja za ostalima dvema, zlasti za ženo na obrežju.

Dolgo pa sem stal pred Babilonskim stolpom in pred Kompozicijami. Imaginarizem. Tako je krstil to maniro kipar Gorše. Nisem poklican, da bi mogel raz-lična umetniška gibanja in ho-tenja analizirati, eno bi vendar rad zapisal. Ne zanikam, da je tudi v tej subtilnosti nekaj, kar more v uživalcu umetnine zbudi-ti gotove asociacije, dvomim pa zelo, da je to naravna pot umetnosti. Jaz osebno mislim, da je umetnina v harmoniji črt in krivulj, barv in tonov, v propor-cu. Enega ali drugega pa v tem imaginarizmu pogrešam. Morda bi se iz gotovih črt dal napraviti vzorec, lep vzorec za naglavno ruto, za lepo preprogo. Potem moremo govoriti samo o neki de-korativnosti, ki pa se mi zdi, se že odmika od resnične umetno-sti. Razmerje med dekoraterjem in umetnikom je tako kakor med umetnostjo in med kolektivno šablonskim delom. Zadnje je lahko lepo, od umetnosti je ven-darle zelo daleč.

Mislím, da je to samo poskus, eksperimentiranje, nek hipermod-ernizem, ki ima izvor v brid-keem spoznanju, da umetnik od tistega, kar bi iz srca rad ustvar-il ne more živeti. Človek se je tako oddaljil od umetnosti, tako se sam priklenil na materializem, da je pognal marsikakega umet-nika v poskuse, ki jih je ponava-di prvo desetletje pokopalo. Tragična se mi zdi ta ugotovitev, vendar drži vsaj v odlomkih, če ne v celoti.

Prepričan sem, da umetnik Kramolc ne bo šel trdo po tej poti, da ne bo pustil, da bi mu paleta drsela po platnu le za desetletje. Kramolc je poklican, da ustvari nekaj, kar bo preži-velo njega in ga postavilo v vr-sto tistih, ki so v bridskosti in osemljenosti gradili stavbo slo-venske likovne umetnosti. Kram-olc je umetnik in kljub mla-dosti trdno postavlja korake med prve. Želim, da bi tako ostalo, da bi iz svojega srca ustvaril, da bi se ne predal maniram. Njegova pot je nakazana v suhi igli, na-kazana je v olju kakor je bilo, če ga sam krstim, Ovinek pred vrasjo, kjer so barve debelo nane-sene pa vendar tako zlate, da se ti zdi, da bi mogel stopiti na ti-sto pot.

To je Kramolčeva pot. Pot slo-venskega umetnika poeta na tu-jem ne bo lahka. Stilizirano živ-ljenje, ki ga zahteva novi svet, nam ni blizu. Prav zato se bo slovenski umetnik mučil in bo kakor nekdo Cankar na Dunaju. Umetnost bo zanj kakor krizan-tema v gumbnici. Nosil jo bo — toda kar je najbolj žalostno — nosil jo bo sam. Pa nosil jo bo, ker je naš umetnik idealist. To je ena največjih postavk, ki nam daje zagotovilo, da bo slovenska umetnost na tujem še dolgo ži-vela, živela in rodila.

Živela bo tudi v umetniku Bo-židarju Kramolcu. Eno želim za-pisati za zaključek: bodimo vsaj še toliko pripeti na umetnost, da bomo ponosni vsaj na njih idea-lizem, če ga že sami nimamo.

Umetniku Kramolcu morem iskreno čestitati. Verujem, da je njegovo ime že zapisano na stra-nih slovenske slikarske umetno-sti. In če se bo držal prave poti, bo bodočnost o njem še govorila. Tedaj bomo veseli tudi mi, ki dan-es njegovo umetnost uživamo.

Vabljeni vsi somisljeniki — tudi žene in dekleta.

J. Melaher.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

NOVI VEK: I. Luteranstvo in cerkvena reforma med Slovenci

Silni sultan je po sklenjenem miru s kraljem Ferdinandom še trikrat udaril na Ogrsko. Nova prilika se mu je ponudila, ko je umrl njegov varovanec Ivan Zapolja in je hotel Ferdinand spraviti vso Ogrsko pod svojo oblast. Med tem, ko je Ferdinand general Rogendorf ob legal Budo, je pridrl Soliman na Ogrsko, razbil Rogendorfovo vojsko in zavzel glavno mesto Budo, ki je poslej ostala 145 let v turški oblasti (1541). Zaman je izkušal Ferdinand leto pozneje ogrsko stolico iztrgati Turkom iz rok. Soliman je iznova navalil na Ogrsko, si osvojil Pečuh, Ostrogon, Stolni Beli grad in mnogo drugih trdnjav (1543). Turki so prodirali vedno naprej. Ferdinand je izprevidel, da mu le še mirna poravnava more rešiti del ogrskega kraljestva. Zato se je začel zopet pogajati in 1. 1547. sklenil s sultanom premirje za pet let pod pogojem, da sme obdržati ogrske pokrajine, ki jih ima v oblasti in da plača 30.000 cekinov na leto.

Tako je bila razdeljena Ogrska na tri dele. Ferdinand je imel v oblasti severozapadno Hrvaško in zapadne dele Ogrske; Turki so zasedli sredino: mesta ob obeh straneh Donave iz spodnji del ozemlja med Donavo in Tiso; Erdeljsko z vzhodnimi ogrskimi pokrajinami je ostalo Zapoljevemu sinu Ivanu Sigismundu II. Vendar meja ni bila nikjer natanko določena in turški vojski so tudi za časa miru neovirano plenili in požigali po ogrskih vaseh. Leta 1566. nahajamo bojovitega sultana zopet na Ogrskem, da se polasti nekaterih velikih trdnjav, ki so ovirale turško prodiranje. Še le sedaj je bolehnega, a neutrudljivega starca pred mestom Sigetom, katero je branil junaški Nikolaj Zrinjski, dohitela smrt.

Med tem, ko so se te velike vojske izvajale med velikimi rednimi armadami na obeh straneh, so divjali mali boji na meji skoraj nepretrgoma naprej. L. 1538. je dobil novi kranjski deželni glavar Nikolaj Jurčič z meje poročilo, da hudi sam sultan prihodnje leto vdreti v deželo in Ljubljano oblegati. Lahko si mislimo, kolikšni strah je povzročila ta novica med kranjskimi stanov. Vsi obupani so se obrnili do kralja Ferdinand in sosednjih Štajercov za pomoč, češ, da bodo sicer v svoji zapuščenosti prisili-

jeni storiti sklepe, ki bodo škodo krščanstvu. Tu se nam javlja že drugi obupna misel kranjskih deželnih stanov, da vse žrtve ne bodo nič pomagale, da bodo slednjič vendar le prisiljeni, podati se Turkom in odpasti od krščanske vere. Bojazen se k sreči ni izpolnila, a vojne priprave so se z vso marljivostjo nadaljevala. "Turško vprašanje" je bilo na dnevnem redu vseh deželnih zborov in odborniških shodov, stroški za vzdrževanje vojske na meji so bili največji in so hudo obremenjevali tako svetne kakor cerkvene stanove.

Iz zakladnic v Gradcu in Dunajskem Novem mestu so vozili topove, puške, sulice, sekire, smodnik, kroglice v Ptuj, Ljubljano in druga važnejša mesta na Hrvaškem, v Dalmaciji in Slovenski krajini. V Brežice so zazidali 3.000 goldinarjev. Brama Hrvaške krajine je bila izročena baronu Erazmu Turinu, komturju nemškega viteškega reda v Avstriji. Ko e Turm 1. 1539. zaradi bolehnosti odstopil, sta prevzela poveljništvo Sigismund Višnjegorski in ban Keglevič. Za prevažanje živeža, streliva in drugih vojnih potrebščin čez Muro, Savo in Dravo je kralj Ferdinand ukazal vicedomom na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem, naj pripravijo ladje in plave. Tudi natančen zemljevid Kranjske, Slovenske krajine in Hrvaške je ukazal narisati.

Na večkratne opomine kranjskih stanov, da človeške navedbe ne zastujejo, ako jih Bog ne podpira, je razposlal Ferdinand dne 20. oktobra 1541 razglas, v katerem pravi, da zavoljo hudih pregreh in nesloge v veri Bog kristjane tepe s kugo, dragino, lakoto in posebno s turško šibo.

Da se odvrne božja jeza, ukazuje, naj po vseh mestih, trgih in vaseh, v župnijskih in drugih cerkvah vsaj enkrat na teden ob določenem času napravljajo očitne obhode s sv. mašo in naj vsak dan ob dvanajsti uri zvone. Župnikom in propovednikom je bilo ukazano, naj v svojih govorih vernike opominjajo k pokori in pobožšanju življenja, gosposke pa naj čujejo, da se ta zapoved izvrši. To zvonjenje za odvrnitev turške sile se je razširjalo po vseh avstrijskih deželah in se ohranilo do današnjega dne, dasiravno je pozneje dobilo drugačen pomen. Še pred nekaterimi desetletji je bila na mnogih krajih na Slovenskem navada, da so ljudje pri "Angelovem češčenju" dostavili tudi očenaš za "odvrnitev hudega Turka."

O malem turškem napadu čitamo 1. 1540., ko je neka roparska četa vdrla na Kočevsko, pokončala mesto in okolico. Leta 1543., meseca septembra, so Turki plenili po Hrvaškem okoli Krupe, Ribnika, Novega grada in zašli do Metlike. Hrvaški ban Peter Keglevič in Jurij Frankopan Slunski sta jih v družbi z nekaterimi drugimi plemiči na dan sv. Jerneja (24. avgusta) napadla pri Otočcu, jih pobila in jim odvzela ves nagrabljeni plan. Dve leti pozneje so bili Turki zopet na Kranjskem in pokončali vse vasi od Kostanjevice do Krškega. Na Hrvaškem po so jim pri Vagotičevem brodu precej olajšali naropano breme. Iznova jih najdemo tu v naslednjih dveh letih, ko so plenili okoli Metlike, Kočevja, Ribnice, Nadliške in Blok. Slovincem se je takrat posrečilo jih zajeti pri Vinici, jih nekaj potolči, nekaj pa ujeti.

(Dalje prihodnjik)

Cleveland Trust Savings dvignila obresti hranilnih vlog na 2 odstotka

Direktorji Cleveland Trust Co., največje trgovske banke v Ohio in ene največjih v tem okolju, so se odločili, da dvignejo obrestno mero vlog od 1% na 2%.

Ta nova obrestna mera bo veljala za več kot \$500,000,000 denarnih vlog od 1. julija. "Mi imamo nad 755,680 vlagateljev, velik del od njih ima pri nas hranilne vloge," je dejal predsednik George Gund.

"Kot največja hranilnica med New Yorkom in San Franciscom čutimo, da je treba zaradi povečanih obresti pri posojilih in bondih dvigniti tudi obrestno mero hranilnih vlog naših vlagateljev." Predsednik je nato nadaljeval: "V vseh 59 letih obstoja tega denarnega zavoda se je njegovo vodstvo trudilo, da bi plačalo kar mogoče večje obresti, v kolikor je bilo to v skladu s konservativnim in zdravim vodstvom zavoda."

Banke zaslužijo več z večjimi obrestmi od posojil in vlog. Obresti so se povisale vsepovsod v deželi. Newyorške trgovske banke so zvišale najnižjo obrestno mero od 3% na 3¼%, kar je najvišja obrestna mera od 1. 1934 za tovrstna posojila. Razumljivo, da bodo obresti na bolj tvegana posojila in vloge daleko višje. Newyorške banke so postopno zviševale obrestno mero od decembra 1951. Zadnje zvišanje je bilo v zvezi z izdajo novih federalnih bondov, ki so obrestovani po 3¼%, kar je najvišja obrestna mera od 1. 1934.

Pred nekaj tedni so se odločile za ta korak tudi clevelandske banke. Hranilnice, ki plačujejo običajno pol odstotka višje obresti kot banke, so zvišale obresti nekatere na 2%, druge na 2½% in nekatere celo na 3%.

IZ SLOVENIJE

"Manj lokalnih in osebnih interesov"

"Ljubljanski dnevnik" prinaša 1. aprila poročilo iz Beograda, kako so povsod Tita navdušeno sprejemali, ko se je po povratku iz Anglije vozil iz Splita v Beograd. Poročilo pove samo dovolj, ker ima tudi zraven datum: Beograd, 1. aprila. Tito je povedal marsikaj v svojem precej dolgem govoru. Vprašanje je le, ali moramo njegove besede vzeti resno ali kot prvoaprilsko šalo. Naj navedemo le nekaj stavkov: "Prepričan sem, da bodo nekega dne, ko bo doseženo ravnotežje v oborožitvi, tudi ljudje na Vzhodu pravilno razumeli to in poiskali pot, da se najde izhod iz zagate, v katero so sami zabredli. V Jugoslaviji lahko mirno gledamo v prihodnost. Danes

smo seveda mnogo močnejši, kot smo bili 1. 1948. mnogo in mnogo močnejši v vsakem oziru... Samo nekaj bi še hotel omeniti. Želel bi, da bi imeli pri nas malo več obzirnosti do interesov naše celotne skupnosti in manj lokalnih in osebnih interesov." Ta zadnji stavek je prav posebno zanimiv. Tito govori, da imajo ljudje preveč lokalnih in osebnih interesov. Kaj pa on sam? V času, ko vlada v vsej Jugoslaviji silna revščina in ljudje nimajo kaj deti v usta, si Titova žena kupuje v Parizu za drag denar najrazličnejše razkošne obleke in klobuke, Tito sam pa si naroča na cele vagonce najboljšega francoskega šampanjca, ker za njegovo proletarsko grlo domači ni dovolj dober. Vsi pošteni socialisti bi morali zardeti ob takih dejanjih svojega voditelja!

Slovensko vinogradništvo zaostalo?

Z vinogradništvom se po podatkih objavljenih v ljubljanskem časopisu preživlja v Sloveniji blizu 70.000 ljudi. Po mnenju ing. F. Adamiča, ki je omejenjeno poročilo pisal, pa je slovensko vinogradništvo precej zaostalo in ne dosega evropskega povprečja. Med tem ko pridelava v naših krajih na en hektar komaj 25 do 30 hl vina, znaša evropsko povprečje pod istimi prirodnimi pogoji 50 hl. Pisec trdi, da je slovensko vinogradništvo v marsičem še tam, kjer je bilo pred 1000 leti. — Slovensko vinogradništvo je bilo pred vojno na precej dobrem glasu in mislili smo, da smo v nekem oziru celo pred drugimi vinogradniki v Evropi, zlasti kar zadeva izbiro trte. Zato se človek čudi, ko bere takole poročilo v slov. časopisu.

Radijski sprejemniki

Lani so izdelali v Jugoslaviji 26.289 radijskih sprejemnikov, v kapitalističnem Zahodnem Berlinu, ki ga hočejo Sovjeti na vsak način zadušiti, pa 2.6 milijonov. Pri tem ima Jugoslavija na razpolago vse mogoče surovine in "moderno industrijo," ki jo je zgradila petletka, Berlin pa skopno nič razen kapitalistične podjetnosti in svobode.

Kongres OF Slovenije

Kongresu Osvobodilne fronte Slovenije, ki se bo vršil od 25. do 27. aprila v Ljubljani, bo prisostvovalo 900 delegatov iz vseh krajev Slovenije. Na kongresu bodo prišli tudi gostje iz Korotana, Trsta in goriške pokrajine. Le kaj bodo slovenski ofarji na tem kongresu sklenili?

MALI OGLASI

Soba se odda

Opremljena soba se odda v najem na 1007 E. 71 St. UT-1-7609. —(86)

Ženske dobijo delo

Hišno delo

Išče se ženska za splošno hišno delo, eden ali dva dni na teden. Pokličite YE 2-0495, na 4101 Washington Blvd., University Heights. (86)

Delo za žensko

Delo dobi ženska za čiščenje in navadno likanje ob torbkih in petkih. Mora imeti priporočila. V bližini Monticello in Noble Rd. Kličite naš urad, HE 1-0628. (86)

MALI OGLASI

Išče stanovanje

Zakonski par brez otrok išče 3 sobno neopremljeno stanovanje s kopalnico in po možnosti z garažo, na vzhodni strani mesta. Kdor ima kaj najsporočiji v naš urad. HE 1-0628. —(85)

Hiša naprodaj

V fari sv. Vida za 2 družini. \$2500 takoj. 6 lepih sob zdolej, 4 velike sobe zgorej. Blizu busa in trgovin. Plinski furnez. Polna cena \$10,500. Samo na dogovorjen sestanek z Broker izključno — MU-1-1543. (86)

POSEBNOSTI

za ta teden

Lepa in velika zaloga doma soljenega in prekaženega mesa, izvrstne domače suhe klobase, sveže ščiščene kokoši po 40c funt, sveže vampe 18c funt.

Se uljudno priporoča OGRINC'S MEAT MARKET 6414 St. Clair Ave.

NAPRODAJ

ICE CREAM PARLOR and SANDWICH SHOPPE v posloplju Slov. nar. doma na St. Clair Ave. in 65. ceste.

Kompletno z vsem inventarjem: soda fountain, steklene omare, zmrzovalnik (freezer), pregrade (booths), mize, stoli. — Prodaja vse vrste sladoleda, sladkarije, cigare in cigarete, mehke pijače, voščilne karte, prigrizek in lahka topla kosila. Zgorej stanovanje 4 sob — neobvezno.

Idealna prilžnost za dobro kupčijo!

NAPRODAJ

V bližini cerkve Marije Vnebovzete na Holmes Ave., hiša s 6 sobami, klet. Samo \$6800.

KOVAC REALTY 960 East 185th Street KEnmore 1-5030

(86)

Iščejo stanovanje

Mož in žena in 2 sina v mladih letih, nujno potrebujejo 4 do 6 sob v St. Clairski okolici. Kličite HE 1-4972. (85)

Soba se odda

Opremljena soba, snažna in mirna se odda solidnemu moškemu. Kličite od 3. do 7. ure. Telefon EN 1-2647. —(86)

Moški dobijo delo

PRODUCTION HELPERS

RELIANCE ELECTRIC & ENGINEERING CO.

Ima nekaj del za 1. ali 2. šift. To je prilika, da se pripravite za bodočnost. Izučili bomo sposobne osebe za napredovanje v delu na uro. Morajo govoriti dobro angleško.

RELIANCE ELECTRIC & ENGINEERING CO. 1088 Ivanhoe Road (86)

Delavci za tovarno

Menjajoči šift, 5 dni v tednu, plača od ure, uniforma pre-skrbljena. Brezplačna skupna zavarovalnina.

FERRO CORP.

4150 E. 56 St.

(južno od Harvard)

(88)

DIEMAKERS

Za srednje in velike dies TOOLROOM ENGINE LATHE OPERATORS MACHINE REPAIRMEN DIE REPAIRMEN

Mi bi radi tudi govorili z MACHINISTS

Visoka plača od ure in čas in pol za nad urno delo ter dvojna plača ob nedeljah. Dobri delovni pogoji in dodatki za življenjske stroške. Ta dela pri OBEH NAŠIH TOVARNAH, E. 93 in Woodland ter 1115 W. 152 St., ampak ZGLASITI SE MORATE V ŠT. 1 employment uradu.

MURRAY OHIO MFG. CO. 1115 E. 152 St. (86)

TAPCO

Coit Rd. tovarna

zdaj sprejema prošnje za

BENCH INSPECTORS

FORGE SHOP HEATERS

MATERIAL HANDLERS

DRILL and TAP OPERATORS

ELECTRICAL INSTRUMENT REPAIRMEN

MACHINE REPAIRMEN

TOOLROOM MILLING

TOOLROOM SHAPER

TOOLROOM SURFACE GRINDER

TOOLROOM LATHE HAND

Morajo biti pripravljeni delati katerikoli šift; dobri delovni pogoji; visoka plača od ure. Prosimo prinesite izkaz državljanstva.

Employment urad odprto od 8. zj. do 5. pop. dnevno soboto od 8. zj. do 4. pop.

THOMPSON PRODUCTS, INC.

12818 COIT RD. (C.T.S. bus No. 36)

(89)

Iščejo stanovanje

Mlekar, žena in 3 mladoletni otroci, nujno potrebujejo 4 do 5 neopremljenih sob z najemnino do \$50. Kličite pred 3. ali po 6. uri pop. HE 1-6079. —(85)

Moški dobijo delo

TAPCO

ZDAJ IZBIRA IZKUŠENE MOSKE ZA

THE TEAM

TOOLMAKERS

Experimental work building jigs and fixtures

TOOLROOM

TURRET LATHE OPERATORS

ENGINE LATHE OPERATORS

MILLING MACHINE OPERATORS

SHAPER OPERATORS

UNIVERSAL GRINDERS

SURFACE GRINDERS

TOOL AND CUTTER GRINDERS

Pridružite se k

Tapco Team

DANES

... Prilika za napredovanje

... Dobri delovni pogoji

... Varnost

Employment uradne ure:

Ponedeljek, sredo, petek

8 zj. do 5 pop.

Torek in četrtek

8 zj. do 9 zv.

Soboto in nedeljo

8 zj. do 3:30 pop.

ali kličite

W. S. OLIVER za sestanek

Prosimo prinesite izkaz državljanstva

THOMPSON PRODUCTS, Inc.

23555 Euclid Ave.

(C.T.S. Bus 28)

(86)

Assemblers

NI POTREBNO NOBENE PREJŠNJE

PREIZKUŠNJE

TUDI IZKUŠENI

Metal Finishers

Gas Welders

Paint Sprayers

Torch Solderers

Trimmers

Morajo biti pripravljeni delati 1. in 2. šift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, katere zanima delati v produkciji "station wagon in panel truck bodies". Začetni plača od ure je okrog \$1.74 vstevši dodatka za življenjske potrebe.

DELAJSKE PODPORE

Pokojnina, zavarovalnina, bolniška podpora, plačane počitnice, plačani prazniki.

Oglasite se v našem

Employment uradu

8 zj. do 7 zv. dnevno

izvemši nedelje

FISHER BODY

(Euclid Plant)

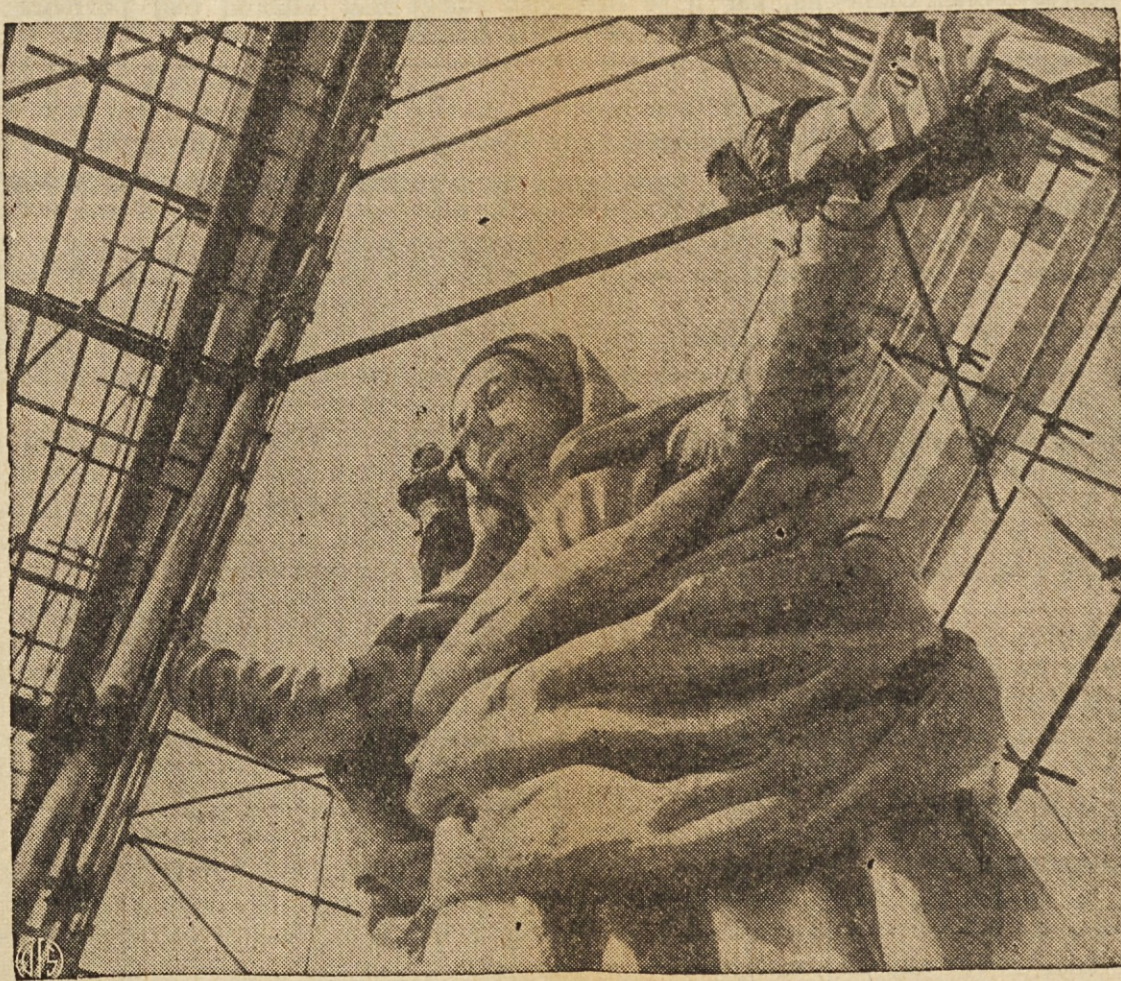
DIVISION OF

GENERAL MOTORS CORPORATION

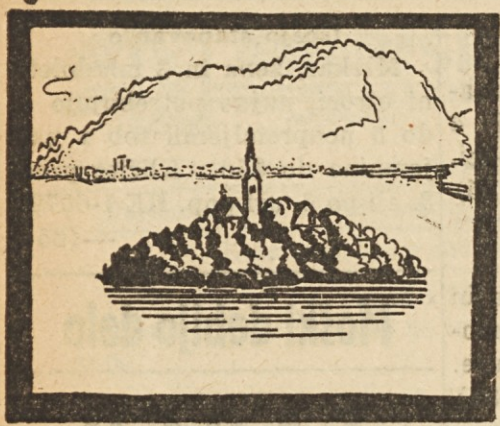
20001 Euclid Ave.

Euclid, Ohio

(86)



DELAVCI DOKONČUJEJO RIMSKO MADONO — Delavci končujejo dela na 40 čevljev visokem bronastem kipu Matere Božje, ki bo z Monte Mario gledal na Rim, prestolnico Italije. Kip je viden z vsakega dela "večnega mesta."

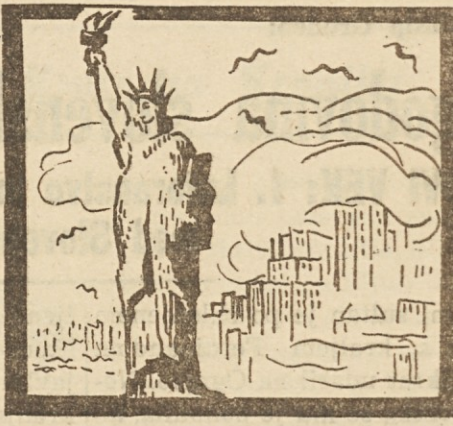


GLASILO SLOVENSKE MOŠKE ZVEZE V AMERIKI

ŠT. 4

CLEVELAND 3, O., APRIL 1953

LETO II

EDINA, SAMO MOŠKA, KATOLIŠKA DRUŽABNA
ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 3. junija 1938 v Barbertonu, Ohio
Inkorporirana 13. marca 1939 v državi Ohio.

Glavni sedež: CLEVELAND, OHIO

NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM,
ŠPORTNEM IN KULTURNEM POLJUNobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave.
Pristop od 16. do 55. leta.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove katoliške organizacije

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: FRED UDVOICH, 183--22nd St., Barberton, O.
Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Naumann Ave., Euclid, O.
Prvi podpredsednik: FRANK J. MACEROL, 1172 Norwood Rd., Cleveland 3, Ohio.Drugi podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland, O.
Tajnik: JOŽE GRDINA, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
Blagajnik: CHARLES BENEVOLE, 19502 Muskoka Ave., Cleveland 19, O.
Zapisnikar: DAMJAN TOMAŽIN, 15206 Ridpath Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, Ohio.
Drugi nadzornik: ANTHONY KRAMPOL, 1003 E. 66 Pl., Cleveland, O.
Tretji nadzornik: JAMES STOPAR, 520 E. 152 St., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: VINCENT H. LAUTER, 1012 Wooster Rd., West Barberton, Ohio.
Drugi odbornik: JOHN LESKOVEC, 115 Smithsonian Ave., Girard, O.
Tretji odbornik: ANTON TEKAVEC, 20303 Goller Ave., Euclid, O.
Direktor atletike: JOSEPH E. LUKZ, RFD 1, Box 432, Niles, Ohio.
Uradno glasilo: "Ameriška Domovina," 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske moške zveze,
Jože Grdina, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Gl. predsednik piše o delu in življenju pri podružnicah

Pod vodstvom predsednika Joseph Šega in tajnika Vincent Lauterja se podružnica št. 1 v Barbertonu, Ohio pripravljala na zelo važno sejo v soboto, 9. maja. Ker je ravno 15 let od ustanovitve podružnice kakor tudi Zveze, je umestno, da se člani zberejo, da morda kaj dobrega ukrenejo za proslavo in praznovanje 15-letnice Slovenske moške zveze.

Več glavnih odbornikov se pripravljajo, da pridejo kot gostje na to sejo, ker glavni odborniki bi radi nekoliko pokramljali z ustanovitelji, kateri so vse od početka skrbeli za obstoj in napredek SMZ. Slovenska moška zveza še danes s ponosom gleda na te pionirje in ustanovitelje, kot so na primer Fred Udovich, ustanovitelj in prvi glavni predsednik, Jerry Zupec, Vincent Lauter, Joseph Šega, J. Stopar in drugi, kateri so še danes korenina organizacije.

Upam, da se vidimo na prihodnji seji ter da podvojimo naše bratsko prijateljstvo. Bivši glavni predsednik Anthony Rudman se tudi namerava udeležiti seje v Barbertonu 9. maja.

Federacija Slovenske moške zveze je imelo redno sejo v soboto, 25. t. m. v Slovenskem domu na Holmes Ave. To je bila ena najboljših sej, kar smo jih imeli zadnjih več mesecev. Bile so volitve odbora za tekoče leto, ki so se kar povoljno izšle, tako da smo bili vsi veseli in zadovoljni, po seji smo pa še nekoliko pokramljali in seveda kakor običajno smo nekaj lepih narodnih zapeli, saj veste da, kjer sta Louis Eršte in Frank Brancel, tam je tudi lepa pesem nato smo se razšli vsak po svojih potih.

V nedeljo popoldne in zvečer smo se poslavljali od Johna

Rožanca, (bivši glavni odbornik Slovenske moške zveze), kateri se je odpravljal na obisk v staro domovino, da vidi svoje sorodnike in znanke (ako jih bo še kaj poznal). Obiskal bo svojo sestro v Ljubljani (katera je ožja prijateljica gospe Nije Natlačenove v Washington, D.C.). Tudi tukaj smo se poslavljali pozno v noč. Dragi John, upam da se kmalu, zdrav in zadovoljen vrneš v sredo svojih prijateljev, članov Slovenske moške zveze. Nasvidenje John!

Podružnica št. 8, v Euclidu je dobila kar neko novo življenje pod vodstvom novega tajnika John Jadricha. John je bil ustanovni član in večletni predsednik pri št. 8. Podružnica ima redne seje v AJC dvorani na Recher Ave., člani se jih dobro udeležujejo. Prejšnji tajnik-blagajnik Joseph Kapler je opravljal izvrstno delo pri podružnici, dokler mu je čas dopuščal, sedaj pa ima delo, ki mu ne dopušča, da bi se udeleževal na društvenem polju, vendar je še vedno močan stebrič pri podružnici.

Podružnica št. 17 v Euclidu, je ena najnovejših podružnic in tudi ena najbolj aktivnih. Anton Tekavec, predsednik, in Frank Drobnič, tajnik, kakor tudi Frank Smaltz, blagajnik, to so trije delavci in zanimivo vsebino polju, kot jih je težko dobiti. Sedaj delajo načrte za družabni večer ali kaj podobnega, tako da je vedno nekaj aktivnosti pri podružnici, bodisi ene ali druge vrste.

Prihodnje: Poročilo o obisku pri članih Slovenske moške zveze v Washingtonu in v Floridi.

ženska logika

Soprog: Jaz sem bil norec, ko sem tebe vzel.
Soproga: Tako, in sedaj nisi več?
Soprog: Ne, najin zakon me je popolnoma spametoval.
Soproga: No vidiš, zato se imaš meni zahvaliti, ako bi ne vzel mene, bi bil še vedno norec.

V šoli

Učitelj: Kaj moramo storiti, da pridemo v nebesa? Milan: Umreti moramo.

Novi uradniki Federacije

Na zadnji seji Federacije so bili izvoljeni v odbor za l. 1953 sledeči: predsednik John Sever, podpredsednik Anton Rudman, tajnik Matt Zaman, blagajnik Martin Valetich, zapisnikar Chas. Benevol; nadzorni odbor sestavljajo: Frank Brancel, John Habe in Frank Drobnič.

Ne pozabimo na Glasilo!

Na zadnji konvenciji je bila med drugim posebno ugodno sprejeta misel o ustanovitvi in rednem izdajanju Glasila. Navzoči so to zamisel pozdravili v želji in upanju, da bo to okrepilo organizacijo in ji pomagalo k napredku. Vsi delegati so bili torej mnenja, da glasilo moramo imeti.

To je zelo lepo in prav. Toda glasilo mora tudi nekdo pisati. Vsak član ima pravico, da se oglasi in pove, kar misli, da bi koristilo kaki podružnici ali pa neki zvezi. Urednik Glasila je glavni tajnik zveze Jože Grdina. Jože je odsoten in ga po vsej verjetnosti pred koncem junija ne bo nazaj, zato se moramo vsi malo potruditi, če hočemo, da bo glasilo tudi v teh dveh mesecih izšlo. Pojdimo vsi na delo. Vsakdo naj pomaga po svoji moči in sposobnosti. Na ta način bo naše glasilo ne samo napolnjeno, ampak bo imelo tudi lepo pisano in zanimivo vsebino.

Vsaka podružnica naj se tudi pobriga, da bodo vsi njeni člani Glasilo v redu prejemali. Vse dopise pošiljajte na naslov gl. predsednika Matt F. Intiharja, 21491 Naumann Ave., Euclid, O. Po možnosti naj bodo vsi dopisi vsaj en teden pred zadnjim četrtkom v mesecu na tem naslovu.

Charles Benevol,
gl. blagajnik.

Zakaj ima Jezus tako malo prijateljev

Sveta Terezija Velika je v prikaznih večkrat prav po domače govorila z božjim Zveličarjem, katerega je ljubila s prav sersafsko ljubeznijo.

Kot prednika karmelitskega reda je imela jako veliko opravila s popravljanjem samostanov. Večkrat je morala v najhujši zimi potovati od samostana, kar ji je prizadelo mnogo truda, zlasti ker je bila slabot-

nega telesa in skoro vedno bolna.

Na nekem takem potovanju je prišla, bil je ravno sveti večer, v samostan, ki je bil visoko v gorovju. Gosto je snežilo in svetnica se je že veselila, da se bo malo odpčila v tišem zavetju.

Ko stopi z voza, ji spodrsne in si zlomi nogo. To ji napravi veliko hudih bolečin. V prisrčnih besedah potoži sv. Terezija božjemu Zveličarju, to nesrečo. Prikaže se ji Jezus, ves v nebeški lepoti, jo potolaži in pravi: "Glej Terezija, tako ravnaj s svojimi prijatelji!" Svetnica pa odgovori Jezusu: "Gospod, zato jih imaš tudi tako malo!"

Besede velikega moža

Dunajski koncertni orkester je prvič igral sijajno Haydnovo delo "Stvarjenje." Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Ko so predvajali divni odlomek o stvarjenju luči, je množica izbruhnila v valovito ploskanje in dala duška svojemu navdušenju.

Priznanja ni bilo konca. Tedaj je Hayden stopil na oder ter se prijazno zahvalil. Ker odobranje še ni utihnilo, se je verni umetnik priklonil, pokazal kvišku in dejal: "Saj prihaja vse le od zgoraj."

Ta beseda je bila lepša in večja kot njegovo nesmrtno Stvarjenje.

Prenagljeno

Na bregu je sedela mlada žena in jokala, ter vsa objokana zrla v valove. Mimo je prišel gospod in ni si mogel kaj, da ne bi vprašal žensko po vzroku njene žalosti. Moj Bog, je vzdihnila ženska. "Tu je moj mož utonil pri kopanju."

Kaj na tem prostoru? je vprašal gospod in ne, da bi čakal odgovora, slekel obleko ter planil v valove, da bi tako, ako se mogoče, rešil utopljenca. Čez nekaj časa je priplaval nazaj na suho ter izrazil ženski svoje obžalovanje, da ni mogel najti njene ga moža. Že verjame, pravi žena, saj je pa tudi že dva meseca, kar je tu utonil.

V jezi

"Tvoji čevlji pa strašno škripajo!" — po neki stari pripovedi je to znamenje, da še niso plačani.

"E, kaj! Zakaj pa ne škriplje moj klobuk, moj površnik in moja obleka?"

Dober odgovor

Janez: France, prosim te, posodi mi do jutri pedeset dolarjev.

France molči.

Janez: Zakaj mi pa ne odgovoriš?

France: Veš, jaz mislim, da je bolje, ako jaz ostanem tebi dolžan odgovor, kakor pa ti meni pedeset dolarjev.

PREGOVORI:

Bedak zna več vprašati, kakor sedem modrijanov odgovoriti.

Ako sosedova hiša gori, pazi na svojo.

Ako te jedro mika, zgrizi lupino.

Brez strahu tudi volk v gozdu ne živi.

Krmi volka kakor hočeš; vedno bo silil v gozd.

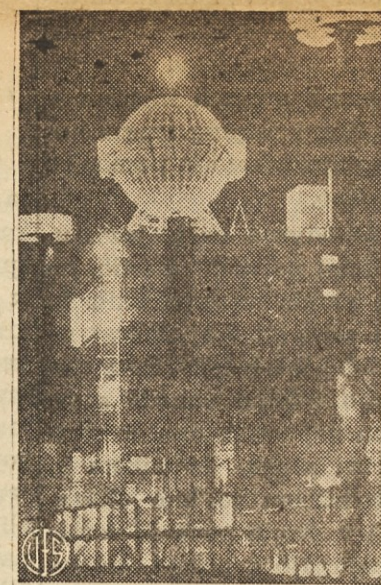
Kdor z vragom buče sadi, jih potem tudi v glavo dobi.

Brez uzde strast, gotova propast.

Moška beseda

"Snel si besedo, ki si mi jo dal!"

"Nič ne jokaj, dragica; dam ti drugo."



NAJVEČJI NEONSKI
NAPIS — Ta ogromni neon-
sko razsvetljeni globus na
vrhu neke stavbe v Tokiu na
Japonskem je menda naj-
večji neonski napis na sve-
tu. Vanj je udelanega za 50
ton raznega materiala in de-
la reklamo za neko konfek-
cijo v petih različnih barvah.

Dober odgovor

Ruska cesarica Katarina II. je povabila slovito pevko Gabrielli, da bi v par nastopih zapela nekaj pesmi. Pevka Gabrielli je pa zahtevala za teh par nastopov 5000 cekinov. Cesarica Katarina je bila vsled tako velike zahteve vsa iz sebe, pa pravi: "Take vsote ne dobi noben moj maršal." Ponosna pevka pa odvrne cesarici: "Veličanstvo, pa maršalom zapoveste, naj — pojo."

Imenik podružnic Slovenske moške zveze

Spodaj so navedena imena uradnikov podružnic, katere so nam bila doslej sporočena.

PODRUŽNICA ŠT. 2

Predsednik Charles Benevol, 19502 Muskoka Ave.; podpredsednik Anton Mausar, tajnik Frank Perko, 1092 E. 174 St., tel. IV 1-5658; blagajnik Martin Valetich, zapisnikar James Stopar. Nadzorniki: James Kastelic, Joseph Perušek in Stanley Mahnich; zastopnika za Federacijo SMZ: Anton Rudman in Martin Valetich; zastopnik za klub društev S. D. na Holmes Ave.: James Kastelec. Seje se vrše vsako 2. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave., kjer plačate svoj assement 25. v mesecu v spodnji dvorani.

PODRUŽNICA ŠT. 5

Predsednik John Sever, 18023 Hillgrove Rd.; podpredsednik F. Česnik, tajnik in blagajnik Tony Krampol, 1003 E. 66 St., tel. UT 1-8387; zapisnikar Frank Kuhar. Nadzorni odbor: Frank Brancel, Louis Eršte, Frank Petkovsek. Zastopnik SND Frank Kuhar. Podružnica se uze v SND soba št. 4, staro poslopje.

PODRUŽNICA ŠT. 6

Predsednik Frank Lavrich, podpredsednik Mike Zele, tajnik-blagajnik Frank Macerol, 1172 Norwood Rd., tel. UT 1-0419. Zapisnikar Primož Kogoj, nadzorniki: Leo so vsako tretjo nedeljo popoldne Novak, A. Škerl, John Borso. Seje ob eni uri v šoli sv. Vida.

PODRUŽNICA ŠT. 8

Predsednik Frank Struna, podpredsednik Charles Česnik, tajnik in blagajnik John F. Jadrich, 948 E. 207 St., Euclid, O., tel. IV 1-3345, zapisnikar John Kutnar. Nadzorni odbor: predsednik Louis Samsa, prvi nadzornik Rudolf Strah, drugi nadzornik Evgen R. Jadrich. Seja vsako tretjo nedeljo ob 2. uri popoldne v Jugoslav Center na Recher Ave., Euclid, O.

PODRUŽNICA ŠT. 17

Predsednik Anton Tekavec, 20303 Goller Ave., tel. KE 1-2907, podpreds. Anton Arko, tajnik F. Drobnič, 23001 Ivan Ave., tel. RE 1-7045, blagajnik Frank Smaltz, zapisnikar Anthony Intihar. V nadzornem odboru sta: Frank Jarc in Joseph Koren, zastopnika za federacijo: Anton Tekavec in Frank Drobnič. Seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani sv. Kristine na E. 222 St.

Zadnji rokovnjač

Spisal JANKO MLAKAR

(Nadaljevanje)

Videl sem vso to čedno družbo precej natančno, ker je mesec dobro razsvetljeval ta, še precej odprt prostor.

Črez nekaj časa prereže Coklja skrivaj Brtoncelju vezi na rokav in nogah. Ta je pa komaj čakal tega.

Urno plane pokonci in se začne dreti na ves glas:

"Ema, zbežite; le črez moje truplo pelje pot do vas."

Ema se je pa pobrala s čudovito naglico in jo takoj odkurila.

Brtoncelj je pa medtem zagrabil eno izmed gorjač in loputnil papeža, da je kar zapelo. Ta mu jo je takoj vrnil in nato se je vnel resen tepež.

"Ti zaljubljeni kroti," kričal je Griža, "kaj, ti boš mene tepel? S mo se li tako zmenili?"

Naenkrat se pa zasliši glas: "Le držite se, smo že tu. Alo po rokovnjačih!"

In iz hoste planejo trije drvarji s sekirami v rokah.

Rokovnjači so takoj spoznali, da se je stvar začela obračati na resno.

Soba in Coklja sta takoj izginila v gozdu kakor kavra. Tudi papež je popustil Brtoncelja in jo hotel popihati. Toda izpodtaknil se je nad korenino in padel. Preden je mogel vstati, sta že klečala dva drvarja na njem in kričala:

"Enega imamo že; pojdite uraloviti še druge!" Tretji je pa rekel malomarno:

"Kaj mislita, da sem padel na glavo, da bom lovil v hosti rokovnjače? Eden naj me potipuje iz zasede z nožem, da bom imel. Poglejmo raje tega tiča!"

Papež je bil velik siromak. Vsega so osuvali in odregali ter ga naposled trdo zvezali. Zatrjeval je sicer, da ni pravi rokovnjač in da naj ga puste v miru. Toda eden izmed drvar-

jev, širokopleč fant s silno debelo glavo, ga je takoj "potolažil".

"Ako nisi rokovnjač, si pa gotovo svetnik. No, gospodje v Kamniku te bodo že spoznali, kdo si."

Brtoncelj se pa ni prav nič zmenil zanj. Menda mu je celo privoščil. Venomer se je drl, klical Emo in ji zatrjeval, da so rokovnjači že zbežali.

Naposled jo je vendarle priklcal. Prihitela je z veliko sapo in mu padla krog vratu z besedami:

"Moj rešitelj!"

Potem se je pa obrnila še k ostalim "rešiteljem," poleg katerih se je naenkrat prikazal Jurček.

Sedaj mi je bilo jasno vse, če bi tudi ne bil slišal, kaj so drvarji pripovedali Emi.

Poba jo je napadu pobrisal nazaj k drvarjem in jim povedal, da so trije možje napadli eno gospodično in dva gospoda. Jurčku še poti ni bilo treba kazati, ker so slišali strel in Brtonceljevo kričanje.

"Prišli smo ravno v pravem času," pohvalil se je debeloglavi fant.

Ema se jim je lepo zahvalila, obljubila jim večjo nagrado za pomoč in pobožala Jurčka po licih.

Jaz sem pa za bukvo stiskal pesti in silno rad bi mu bil pripeljal eno krog ušes za njegovo postrežljivost, če bi mu jo bil le mogel.

Drvarji so sklenili spremiti "rešene jetnike" v dolino, ter vzeti s seboj tudi papeža, da ga oddajo drugi dan v Kamniku. Vezi so mu sicer odvezali, ker bi drugače ne bil mogel hoditi; porezali so mu pa ob enem vse gumbje pri hlačah, da bi jim jo ne popihal.

"Glavan" mu je čelo zapretel, da mu bo takoj pognal sekuro v glavo, če bo poskusil ubežati.

Klavrno je stopal papež navzdol sredi zmagalcev in se ves čas izpodtikal ter opotekal, ker je moral nositi hlače v rokah.

Potem, ko je odšla ta čistita družba, pobral sem jo tudi jaz. Bil sem skoraj v dnu, ko za-

slišim za seboj hitro hojo. Počakam in kmalu zagledam Coklja in Sobo; od nevarnih roparjev nista imela ničesar več na sebi.

Ko sem jima popisal bridko usodo papeža Griže, sta se nekaj časa smejala, nekaj časa pa jezila. Sklenili smo pa, da se nikakor ne izdamo.

Seveda je bilo treba potem na vsak način papeža osvoboditi. No, to nas ni ravno posebno skrbelo, saj smo imeli pred seboj še celo noč.

Jetnika in njegovo spremstvo smo došli šele čisto v dolini. Komaj smo se zdržali smeja, ko smo zagledali sredi s sekirami oboroženih drvarjev jadrti gospoda abiturijenta Jakoba Grižo.

Raztrgani širokokrajnik je imel globoko v obraz potisnjen, suknjič še vedno narobe obrnjen, hlače je pa nosil previdno v rokah. Lase je zgubil menda v boju, ostalo mu je samo še en konec brk in nekaj malega brade.

Drvarji so ga gnali naravnost

na pod, kjer je bila že pripravljena slama za naše postelje, zvezali so mu zopet noge in rokavke ter ga izročili Jurčku v varstvo. Potem smo pa šli vsi skupaj v hišo, v kateri smo opolnena "jedli kavo." Pripovedovale nam je bilo ne konca ne kraja. Drvarji so se hvalili na vsa usta, kako so sekali rokovnjače, katerih število je v njihovi domišljiji naraslo že na deset.

Ema se pa ni naveličala pripovedati, da so jo rokovnjači že hoteli obesiti, in da se ni prav nič bala.

"Zahvaliti se imam pa za življenje edino-le vam, gospod Brtoncelj," zatrjevala je sladko in pogledala ljubeznivo "viteškega rešitelja," da se mu je kar topilo srce.

Veselo mu je pa vendarle nekoliko grenila skrb, kaj bo z Grižo; zakaj čutil se je precej krivega njegove nesreče.

Tudi Ema ga je pogrešala. Popraševala je Sobo in Coklja, kam je izginil, in kje so se mudili tako dolgo.

Coklja ji je potem lagal, da so

zašli in pri tem izgubili Grižo, ki pa mora priti vsak čas za njima.

Drvarji so pa medtem pridno praznilli steklenice, katere so morale vse iz torb na dan, da se je tako slavila zmaga nad rokovnjači. Kmalu je pošlo vino, in prišla je na vrsto slivovka.

Sedaj je pa prišel tudi najuglednejši čas, da rešimo Grižo.

Tiho se izmuznem iz hiše in grem na pod.

Slaba lešerba je razsvetljevala "zapor." Griža je ležal zvezan na tleh, stražil ga je pa Jurček. Fant si je krajšal čas s tem, da je jetnika ščipal v bedra, in se prav prisrčno smejal, ko ga je ta brezuspešno skušal brcniti.

Najraje bi bil poredneža stresel za ušesa in vrgel ven; tako sem pa moral z njim celo prijazno biti.

"Jurček," rekel sem mu, "pojdi v hišo, da dobiš kaj med zobe; bom pa jaz ostal ta čas pri rokovnjaču."

(Dalje prihodnjič)

Lorainski količek

Piše Josephine E.

Koncem meseca marca smo imeli v naši lepi novi cerkvi prvič birmo. Nad petdeset dečkov in deklic, pa tudi nekaj odraslih je bilo sprejetih v vojsko Kristusovih vojakov, kot je prevzelo ni škof Hoban naglašal. Glinjiv in lep je bil pogled na te nove Kristusove vojakke, ko so prikorakali v cerkev in zasedli prve sedeže poleg svojih botrov in botric. Posebno lepo je bilo tudi, ker so bili vsi birmanci enako oblečeni. Deklice so nosile bele oblečke z rdečimi kapicami, dečki pa so imeli rdeče haljice. Najbolji pastir čuva nad njimi in jih blagoslovja v bodočnosti!

Velika noč je tudi že za nami. Prvič smo obhajali prelepi praznik Vstajenja v naši novi cerkvi, ki je bila čudovito lepo okrasjena. Med ponosnimi zelenimi palmami so se blestele krasne bele lilije in druge lepe cvetlice so krasile naše oltarje. Vse priznanje in hvalo za to prelepo okrasitev moramo dati našim pridnim šolskim sestram, učiteljicam, ki so v tem prave umetnice!

In naši cerkveni pevci! Oj, ko bi jih tudi vi slišali! Mogočno so zadonele prelepe velikonočne pesmi: Zveličar naš, Skalovje groba, Regina coeli in pa težka skladba latinske maše. Res zaslužijo naši pevci vso pohvalo, kot tudi njih spretna organistinja in učiteljica Miss Mimi Peruskova. Dal Bog, da bi še dolgo prepevali Bogu v čast in nam v veselje!

Ti prazniki, te prelepe pomembne in ganljive velikonočne pesmi, so marsikoga v duhu ponekle preko luže v oddaljene rojstne kraje; prav tiho smo zasanjali kako smo jih preživljali v rani mladosti doma. In zdaj? Kako le jih obhajajo naši bratje in sestre? ...

Nekdaj, pred zadnjo vojsko je šla velikonočna procesija in procesija Sv. Rešnjega Telesa od farne cerkve v Begunjah gori do konca vasi, kjer se je pri Matenčevi hiši obrnila zopet nazaj proti cerkvi. Zdaj se pa vije procesija, kot poročajo, samo po "talmali" cesti, po takozvani Vikleči dolini, tja do Malenskih njih, kjer se obrne. Vprašamo se zakaj tako? Je taka verska svoboda tam preko? Morda se pa boje, da procesija ne bi motila tistih "tavelikih" glav, ki se jih še nekaj šopiri tam po naši ubogi in razdejani Menišiji! ...

Na belo nedeljo smo pa kar zares ponemali tja preko v našo ljubljeno domovino, kamor nas je samo za par kratkih ur popeljal naš spoštovani narodnjak Mr. Anton Grdina. On je neutrudljiv v svojem delu za narod. Koliko svojega časa potratil, ko kaže po slovenskih naselbinah slike. Dvorana naše stare cerkve je bila kar lepo napolnjena, mi pa smo občudovali našo belo Ljubljano, Ig, Ribnico, Trst, Gorico, Sv. Višarje, Celovec, Benečijo itd. Vsi smo se zadovoljni razšli. Mr. Grdina nam je obljubil, da bo spet prišel in nam pokazal še več drugih slik, ki jih ima v svoji veliki zalogi. Prav lepa hvala Vam, Mr. Grdina!

Pred nekaj meseci se je neki rojak vrnil iz obiska stare domovine. Ugotovil je tole čisto resnico: V starem kraju se imajo kar fajn, je dejal. Vse je orajt, saj sem se na lastne oči prepričal. Nekaterim gre sicer trda za jed, ampak za pijačo in veselice imajo pa zmeraj zadosti grošev. Prirejajo koncerte, različna zborovanja, izlete na vse kraje, politizirajo in debatirajo in rešujejo ubogo zasluženo domovino. Imajo univerzo, na tisoče dohtarjev in advokatov, imajo umetniške razstave, narodno zavest in milo slovensko pesem. Seveda imajo tudi nebotičnik in avtobusni promet, na kratko povedani imajo "svega i svašta."

Edino za pisemsko znamko jim imeli v naši lepi novi cerkvi prvič birmo. Nad petdeset dečkov in deklic, pa tudi nekaj odraslih je bilo sprejetih v vojsko Kristusovih vojakov, kot je prevzelo ni škof Hoban naglašal. Glinjiv in lep je bil pogled na te nove Kristusove vojakke, ko so prikorakali v cerkev in zasedli prve sedeže poleg svojih botrov in botric. Posebno lepo je bilo tudi, ker so bili vsi birmanci enako oblečeni. Deklice so nosile bele oblečke z rdečimi kapicami, dečki pa so imeli rdeče haljice. Najbolji pastir čuva nad njimi in jih blagoslovja v bodočnosti!

Nekdo je nekje zapisal, da imajo tisti, ki dosti hodijo navadno velike "tače" ali bolje rečeno stopala, drugi pa ga je vprašal, kaj imajo tisti, ki dosti sede? Aha, pa res, kaj neki imajo?

Toliko za to rajšo. Veste, ven se mi mudi, ven v moj vrtiček. Moram rožce posejati, pa solatco tudi in še kaj drugega koristnega. Zdravi ostanite, pa tudi vi svoje vrtece kopljite! Dobro srečo vsem!

"Pri Slovencih" v Avstraliji

Dr. Janko Mikula biv. hodiški župnik na Sloven. Koroskem, poroča v celov. Našem tedniku o svojem obisku pri našem rojaku v Avstraliji takole: "Tudi zadnjo nedeljo sem bil okrog. Kar sem opazil nepregledne vinske nasade in v sredi opazim velikansko "zidanico," ki je bila res skrbno urejena, a nasadi so bili bolj prepuščeni naravi. Podrobnosti so me pa vseeno zanimala. Nedaleč proč opazim lepo leseno hišo in se napotim proti njej. Do hiše bi človek pričakoval lepo asfaltirano cesto; bilo pa je blato in voda.

Rad bi prišel do hiše. Nekaj več sem hotel zvedeti, kakor sem videl. Preostalo mi ni drugega kakor po, po, po po blatu do hiše, okrog katere je bil ne preveč negovan vrt. Na dvorišču vidim predvsem blato, 6 traktorjev, več tovornih avtomobilov, 3 elegantne ameriške avte in vse mogoče stroje. Vse pa je bilo blatno, da se ni razločila niti barva. Na vrtu je bil še pes: "V uh me piši!" si mislim in grem naprej do vrat. Potrkam prvič, nič, drugič, nič. Potrkam tretjič, ko zaslišim glas: "Come in . . ." Mislim sem, da to meni velja, toda je staruha svojo hčerko klicala. Prešerno jo marširam po hodniku v sredino hiše. Kar pri vihra staruha in me zmerja in žuga. Kdo mi je dovolil vstop in me nažene ven; kazala je s sproženo noko in s stegnenim palcem. Resno sem se bal brece.

Od ponižanja sem bil jako jezen in prsa so se mi kar krčila ter zabrundam po slovensko: "Salamensk 'le ma pa hudič ta mvade . . ." "Kaj, kaj; kje, kje?" me staruha vpraša tudi po slovensko. Rdečica me oblije in zona me obide po vsem telesu; najraje bi se v tla udrl v tistem

hipu. Zatajil sem se, kolikor sem se mogel in odgovoril: "Da, Slovenec sem." "Če bi to vedela, bi te ne vrgla ven, mislila pa sem, da si Nemec, za katere so pri nas vrata zaprta, zavoljo njih smo morali zapustiti domovino . . ." Pri teh besedah ji pritečejo solze po licih.

Od strani jo pridrsi stari. Lep okrogel trebušček mu je priklenjen z zlato verižico, postava in noša se rdečeličniku zelo poda. Oba me potegneta nazaj v hišo. Šel sem, ali zelo nerad in naravnost vleči sta morala iz mene be-

sede. Stari govori: "Kmalu bo 50 let, ko smo prišli 3 bratje v Avstralijo. Takrat ni bilo ne Shepartona in ne Moorooopna. Daleč naokoli smo bili le trije farmerji, jaz in še 2 Avstralca, ko smo začeli obdelovati to puščavo. Četudi je zemlja rodovitna, je bil težak začetek. Vinogradništvo mi je bilo poznano in začel sem se s tem pečati. Sreča, da sem se seznanil z nekim Francozom, strokovnjakom za vinarstvo. Ta je bil moj učitelj. No, hvala Bogu, danes nimam tekmeča v bližini.

"Koliko pa imate zemlje?" ga prekinem. "Okrog 800 ha je bo!" mi pravi malomarno.

Staruhi so se kar vsipale besede iz ust. V kratkem povedano: Rodilo se jima je 9 otrok, vsi še živijo, mlajša je stara 20 let, ponočena je samo ena. Imena so lepa slovenska: Ivan, Tone, Mirko, Jelka, Anica, Mara, Olga, za enega sem pa pozabil ime. Učiti se niso hoteli, četudi niso "zabiti" . . .

Stari me vpraša: "Si oženjen?" "Nisem," "Imaš dekleta?" "Nimam." "Se boš ženil?" "Sem fatalist." "Tu ni zemlja za dobre žene, si razumel?" "Sem!"

Doma v kolegiju se pozanimam za omenjeno družino. Povedo mi, da so to najbolj imoviti ljudje daleč naokoli. Razlagajo mi, kako je bila hčerka oblečena pri poroki: široko krilo, obloženo z zlatniki in srebrniki, bele nogavice pod koleno z rdečim trakom podvezane, visoke črne čevlje, široka rokava bluza, preko katere je imela rdeč, zametast moter, spredaj cik-cak z modro vrstico prevezan. Na glavi je imela mitri podobno pokrivalo, v rokah so ji ležali rdeči nageljni in nožmarin, pa dolgo rdečo mareljo je imela. No, sem si mislil, to je bila pa velika senzacija za

Avstralce . . . Zanima me le, kako bo z našo zvestobo in ljubeznijo do domovine čez nekaj let . . . ?"

Izseljevanje iz Evrope

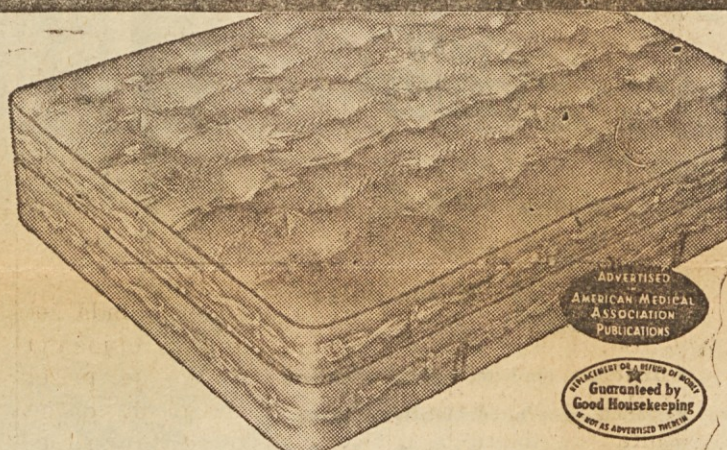
Mednarodni odbor za emigracijo s sedežem v Bruslju, je objavil poročilo o svojem delovanju v zadnjih enajstih mesecih. Od 80,000 lani iz Evrope odpeklanih izseljencev jih je šlo 38 tisoč v Zdr. države, 8500 v Kanado, 14,300 v Avstralijo, 12,000 v Južno Ameriko, 7200 pa v druge dežele. Nemcev je bilo med njimi 38,000, Italijanov 12,000, Avstrijcev 12,000, izseljencev iz drugih dežel pa 21,000.

AVOID MORNING BACKACHE

due to sleeping on a too-soft mattress



Sealy
POSTUREPEDIC MATTRESS



You can banish restless nights, pain-racked mornings, when you replace that worn-out, sagging mattress that lets your body sink into dangerous muscle strain! Choose the superb new Sealy Posturepedic Mattress, finer, firmer, more resilient, exclusively created by Sealy to support you with "spine-on-a-line," healthful sleeping comfort for the rest of your life!

See our Sealy Firm-O-Rest Posturepedic Now Matching Posturepedic Box Spring Also Available

PRI NAS DOBITE FINE MODROCE
OD \$16.95 NAPREJ

LAHKA MESEČNA ODPLAČILA

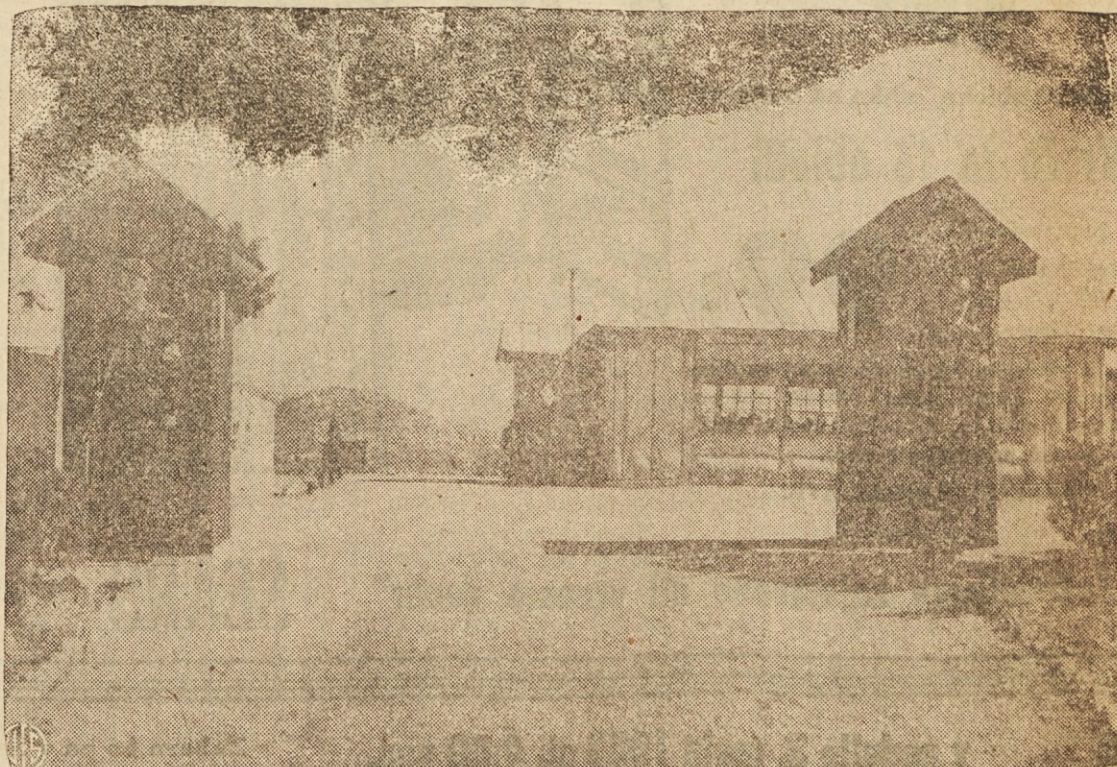
NORWOOD
APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVE.

EN 1-3634

JOHN SUSNIK

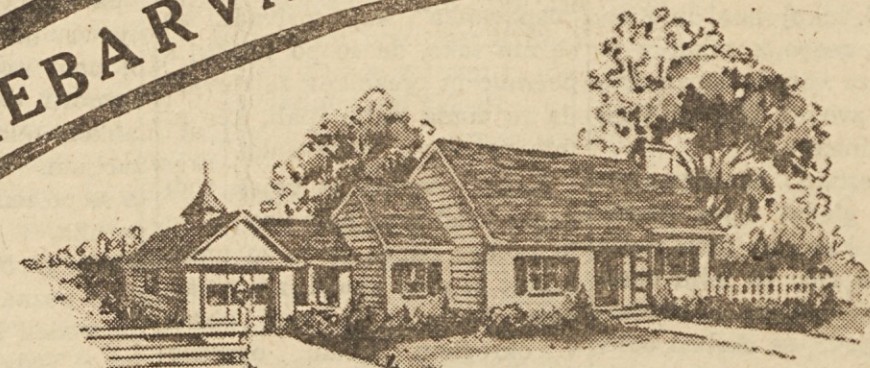
Odprto zvečer



KJER RASTE UP NA MIR — Komunistična stražarja varujeta vhod v taborišče pri Panmunjomu kjer se vrše razgovori med komunisti in predstavniki Združenih narodov.



PREBARVAJTE SI DOM



Z

WAGENMAN'S "MASTER PAINTERS"
JE "VREMENSKO PRAVILNA"
ZA SEVERNO OHIO

Kakšno svežo zunanost bo dala nova barva vašemu domu . . . in na ta način povečala vrednost vašemu posestvu. Ta odlika "profesionalcev, Wagenman MASTER PAINTERS je da se sama čisti—o-s-t-a-n-e bela leta in leta.

Narejena je v Clevelandu, da prenese Severno-ohijsko ekstremno temperaturo. To ni splošen izdelek za rabo na vsem prostoru od ene obale do druge, ampak provrstna barva, ki se ohrani boljše in izgleda čistejša dalj časa v Clevelandu. Samo \$5.95 za galon, stane manj in daje vaši hiši trdno zaščito Wagenmanove barve za dom. Pri vaši najbližji Wagenmanovi "One Stop" trgovini.

4420 Superior Ave.

11811 Buckeye Rd.

3877 East 131 St.

2138 Noble Road

624 Prospect Ave.

14034 St. Clair Ave.

6017 Broadway Ave.

589 East 185 St.

4243 West 35 St.

16823 Lorain Ave.

4443 Mayfield Rd.

14709 Detroit Ave.

11819 Lorain Ave.

5864 Mayfield Rd.

13683 Lorain Ave.

371 So. Main St., Akron, Ohio

641 Broadway, Lorain, Ohio

234 Broad St., Elyria, Ohio



Poskusite! Boste se strinjali—

"Najboljše pivo v deželi se vari
v najboljšem lokalu v deželi"

ERIN BREW

Je Standard!

Ali ste poskusili današnjo Erin Brew? Gladkejše . . . lahkkejše . . . jako okusno. Vživajte kozarec penastega, zatega, danes zvečer. Se boste strinjali, da je najfinejše varjeno!

Poslušajte vašo priljubljeno narodno glasbo od 7:30 do 7:45 zvečer dnevno na postaji WDOK 1260, katero vam prinaša Standard Brewing Co.



J. Š. BAAR

Golobček

Vojak je imel zavidanja vreden dober spanec; komaj se je prekrizal, že je mogel sosed počenjati, kar je hotel.

Cez hip se je oglasilo njegovo šumno oddihavanje, ki pa je kmalu prešlo v hreščeče smrčanje, kakor bi z ostro žago zarezal v trdo grčo. Toda zjutraj ob tri četrt na pet je, kakor bi odrezal, škripanje, hreščanje in žvižganje prestalo: Sochor se je prebudil, takoj vstal in v copatah prvi resno korakal v umivalnico; za njim so cepali drugi, dokler zvonice ni zaključil jutrnje budnice.

Z neizmernim zaničevanjem je Souček gledal izpod pernice na vojaka, kako se suče sveže umit in vonjajoč po milu okoli svoje skrinjice, kako si natančno krtači glavo, se skrbno češe, obuva in pazljivo zapenja neskončno vrsto gumbov na talarju — on Souček — pa se medtem še preteguje, se obrača na stran, udobno počiva in se naslaja v gorkih pernících. Ko pa vojak že po pasu sega —

“Koliko je ura?”

“Čez pet minut bo pol!”

Kakor bi ga zbedel, skoči Souček pokonci. V petih minutah mora končati vse, za kar potrebuje Sochor tri četrt ure. Skoči v čevlje, talar zgrabi v naročje, v umivalnici se poškopri, na poti v kapelo oblači talar in ko se ob pol šestih oglašajo zvonice v drugo, že vstopa istočasno s spiritualom v kapelo in poklekne na edino še prazno mesto v klopi ob vojaku. Tam še skrivoma hitro z žepnim glavnikom počese mokre lase in zapenja talar. Kolarja, pasu in drugih delov svoje mondure niti nima v spalnici. Šele po zajtrku se sreča z njimi v muzeju in tam končuje svojo jutranjo toaleto.

Dolgo se je dan za dnem z železno doslednostjo ponavljala slika teh dveh skrajnosti, dokler ni Součku nenadoma šinilo v glavo, da je v svojem užitku prikrajšan, moten, in začel je vrtati v Sochorja.

“Poslušaj, vojak, tudi ti se moraš podvreči hišnemu redu in disciplini. To ne gre, da bi se samo pritoževal, da vrtim jezik do desetih zvečer, da ne moreš spati. Ne spodobi se, da bi razširjal o nas obrekovanja, laži, da bi nam jemal dobro ime,

hujskal na nas podravnatelja in v slabo ime spravljaj našo spalnico. Če se predzreš vstati zjutraj za minuto prej, nego te pokliče zvonice, potem te zatožim, slišiš, ne spi in poslušaj, zatožim te.”

Sochor je zagodel nekaj nerazumljivega, se obrnil na stran in že mu je zaklokotalo grlo, iz nosu pa se je oglašil znani glas, kateremu so v spalnici rekli “uspavanka”, kajti privadili so se mu tako, da so po vrnitvi s počitnic in praznikov zatrjevali, da so doma slabo spali, ker ni bilo vojakove “uspavanke.”

Kakor vedno je vojak tudi danes vstal pred peto uro in, ko je zvonice odpel, se je že umit, roznat in svež vračal iz umivalnice. Pogledal je svoj obraz v okroglem zrcalu, oprezno je speljal na levo in desno z glavnikom sleherni las raz lepo, belo, od levega očesa k temenu vodečo prečko, obul si čevlje, oblekel talar in premišljeno, kakor bi jih štel, otipaval in zapenjal trde žimnate gumbe. Ko je zapel zadnjega, je segel po pas. Segel pa je v prazno. V trdi zvitek zviti pas je zginil. Sochor je hitro pogledal za skrinjico, pod posteljo, otipaval žepe v talarju — toda se mu je posvetilo. Zavrtel se je, skočil k sosedni postelji, pograbil kakor s kleščami Součka za rame in zavpil: “Kje je moj pas?”

“Gotovo bo čez pet minut pol — zadnji čas, da vstanem. Oprosti, nimam časa, da bi ti ga iskal,” se je odrezal sosed, se mu iztrgal, skočil k nasprotni vrsti postelj skoraj naravnost Holoubku v naročje: “Jožko, brani me, ta medved me bo raztrgal,” je dejal in stekel s talarjem preko ramen v umivalnico.

To jutro je vojak prvič po štirih letih prepozno prišel k jutrnjim molitvam, prišel je pa brez pasu. Pas je ležal lepo zviti na njegovem pultu in se mu nedolžno smehljalo, ko je čemer in razkačen prišel po zajtrku v muzej.

Približno po enem tednu se je zgodba ponovila s kolarjem, z zrcalom, — nenadoma so se med jutranjim študijem, komaj je na cerkvenem stolpu ura udarila sedem, vrata s sunkom odprla, v njih pa se je prikazal sam gospod ravnatelj Bled

skoraj posinjel, je za hip obstal na pragu, bired je imel nasajen čisto na temenu, čelo je bilo nabrano v zlovesče gube, iz oči pa so mu bliskale strele.

“Gospodje, tu pa prenehajo vsi oziri,” je bruhal takoj na pragu, “Dokler zbijate svoje nerodne šale znotraj za temi zidovi, mežim z obema očesoma, delam se, kot da ne vidim in ne slišim. Kar pa se je danes zgodilo, to ne more ostati kar tako brez vsega. Zunaj stoji gruča ljudi in se smeje na vse grlo. Vse mesto bo o tem govorilo in kaj lahko pride tudi v časopise. Kaj poreče na to prevzvišeni gospod škof? In vsega tega ste krivi vi, gospod Souček, dobro vem, edini vi ste zli duh tega letnika. Opominjam vas poslednjič, nič se ne zanašajte na to, da ste že v pastoralki.

Še enkrat — in brez usmiljenja vas odslovim, zato ker si ne bi upal naprti na vest odgovornosti, da bi pripustil tako lahkomiselnega človeka k ordinacijam. Sedaj veste, ravnajte se po tem!” Vrta so se zaloputnila, v muzeju je trenutek bila še grobna tišina. Bogoslovci so poznali gospoda ravnatelja, vedeli so, da ne grozi tjavdan. Toda kaj se je prav za prav zgodilo? Čemu ta rana huda ura?

Odgovor je pravkar prinašal sluga, ki se mu je na prstu guggal velik čevlji. Podplati so bili lepo svetlo zlikani, rjava golenica se je rdečila kakor lisica.

“Kje ste ga našli?” je takoj skočil Sochor pokoncu in se potegnil za svojo lastnino, ki jo je zjutraj v spalnici zastojal iskal.

“Stražnik me je nanj opozoril. Ko je na ulici stala gruča ljudi in so s prstom nanj kazali, je stražnik pozvonil pri vratarju in naročil, naj ga takoj odstranimo.”

“Stražnik? Kje pa ga je videl?” je vprašalo več glasov hkrati.

“Saj je gospodom menda že gospod ravnatelj razložil,” se je muzal sluga, “da je visel raz okno vaše spalnice — na temle motovzu skoroda nad samim prvim nadstropjem. Sreča, da se motovz ni pretrgel, to bi moglo imeti slabe posledice.”

“Prazen strah, motovz je konopen,” je zavpil razjarjeni Souček.

“Tak je to vaše, gospod Sochor; za to najdbo bi mi lahko dali napitnino,” se je namuznil sluga. Bogoslovci pa se niso smejali.

Sochor je tožil, najbrž kar naravnost tožil Součka. To bi bilo nebratsko, to bi bilo nekaj, česar nobeden niti imenovati ne bi smel. Simpatije muzeja so brezdvomno na Součkovi strani.

“Gospod ravnatelj ima prav, pa tudi Souček ima prav. Edino vojak nima prav. Greši. Drži naj se ure. Ko prestopa red, naj trpi tudi kazen in naj ne teče kakor otroček — tožiti,” se glasi splošna sodba.

Dogodivščina s čevljem se je raznesla po mestu prej kakor v semenišču, toda v semenišču je bil njen učinek hvaležnejši in trajnejši. Ni bilo bogoslovca, ki bi se pri slučajnem srečanju ne ozrl Sochorju na noge in se nasmehnil, čeprav nevede. To je vojaka strašno dražilo in snoval je maščevanje in povračilo.

“Koliko je ura?” je iz navade vprašal nekako po enem mesecu Souček iz postelje.

“Čez tri minute bo pol,” je zagodrnjal vojak in odhajal.

Kakor bi ga prožna vzmet namah vrgla kvišku, je Souček takoj skočil pokoncu, segel po hlače, jadrno sunil vanje obe nogi hkrati, pa je tudi takoj bolesto zavpil svoj priljubljeni: “Čuki, ah čuki, kaj ste mi naredili!”

Tovariši, ki so že končavali

z napravljanjem, so se zdajci ozrli na Součka in bušili v smeh. Na prvi pogled je bilo jasno, kaj se mu je zgodilo. Nekdo je ponoči skrivoma močno zavezal obe stari hlačnici, močno obnošeni in večkrat popravljeni; njunih ran in brazgotin pod talarjem ni bilo videti, da so le konci, ki so gledali izpod talarja, bili spodobni. Semeniški krojač Matevž je revnejšim bogoslovcem za nekaj grošev napravil iz starih talarjev take lažnive konce, ki so jih imenovali “luknje”, in jih prišil na še starejše hlače.

Ko je torej Souček v naglici sunil v dobro zavezane hlače, je predrl obe hlačnici, noge v belih copatah so prišle na na-

pačnem mestu ven in zavezana konca hlačnic sta se mu mlaha-vo opletala ob nogah.

“Kje naj vzamem denar za nove,” je žalostno tarnal, “tolažil sem se, da z menoj odslužijo semenišče in da jih iz hvaležnosti ohranim za spomin, ko bi se me kdaj lotila svetna ošabnost in ničemurnost — zdaj pa!”

“Toda čak’te, čuki!,” je zagrozil proti vratom. Pa ni bilo časa ne za tarnanje ne za grožnje. Zvonice je zapel in vsi so se hitro vsuli k durim. Souček je bliskovito odrtgal in vrgel proč obe “luknji”, se obul, vrgel nase talar, v umivalnici si je gredoč umil oči — in danes je on prišel prepozno v kapelo. Pri-

plazil se je vanjo tiho kakor miš: gospod spiritual je že zaključeval jutranje molitve. Sochor je klečal na svojem mestu kakor pribit, a Součku vendarle ni ušlo, kako se je vojak škodoželjno nasmehnil, ko se je spustil ob njem na kolena.

“Tega nisi storil ti, čuk, ampak nekdo tvojih prijateljev, pa ti veš za to,” je Souček pomislil; “no kakor jaz — tisti —” ni skončal, ker se premišljevanje že začelo.

Holoubek je sam od sebe ponudil nesrečnemu prijatelju posojilo iz “Pomoči”, kajti vedel je, da se zadolženi tovariš ne bi niti drznil prostiti za nov kredit; zavezal se je zanj, in do večera je krojač Matevž zacelil

na častljivih hlačah obe novi rani in vse stare. Součkovi prijatelji pa so se pri “črnih uricah” ostro spoprijeli s Socherjevimi privrženci in jim očitali nerodno šalo, ki revnega tovariša ni samo občutno gmotno oškodovala, marveč bi mu mogla naprtiti še nov ukor zaradi zamujenih jutranjih molitev, kar je pri očrjenem Součku padlo z dvojno težo na tehtnico. Iz kadičnice se je prepir prenesel na dvorišče ter se nadaljeval še v spalnici.

(Dalje prihodnjč.)

—Po sodbi zdravnikov porabijo pljuča povprečnega odraslega človeka 25 ounce kisika v 24 urah.

ODPRTO V ČETRTEK, PETEK, SOBOTO IN PONEDELJEK DO 9. URE ZVEČER

SEARS
ROEBUCK AND CO.

SEARS DAYS
A SALE AS GREAT AS ITS NAME!

OBOJESTRANSKE "REPP" VLEČNE DRAPERIJE

Primerjajte
po 10.95

Prekрасne na
obeh straneh!

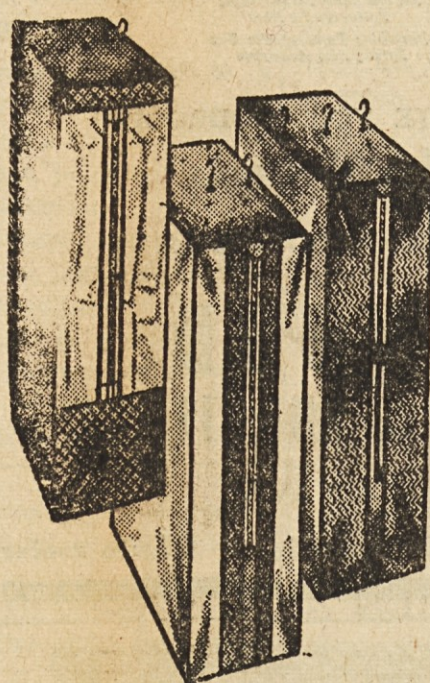
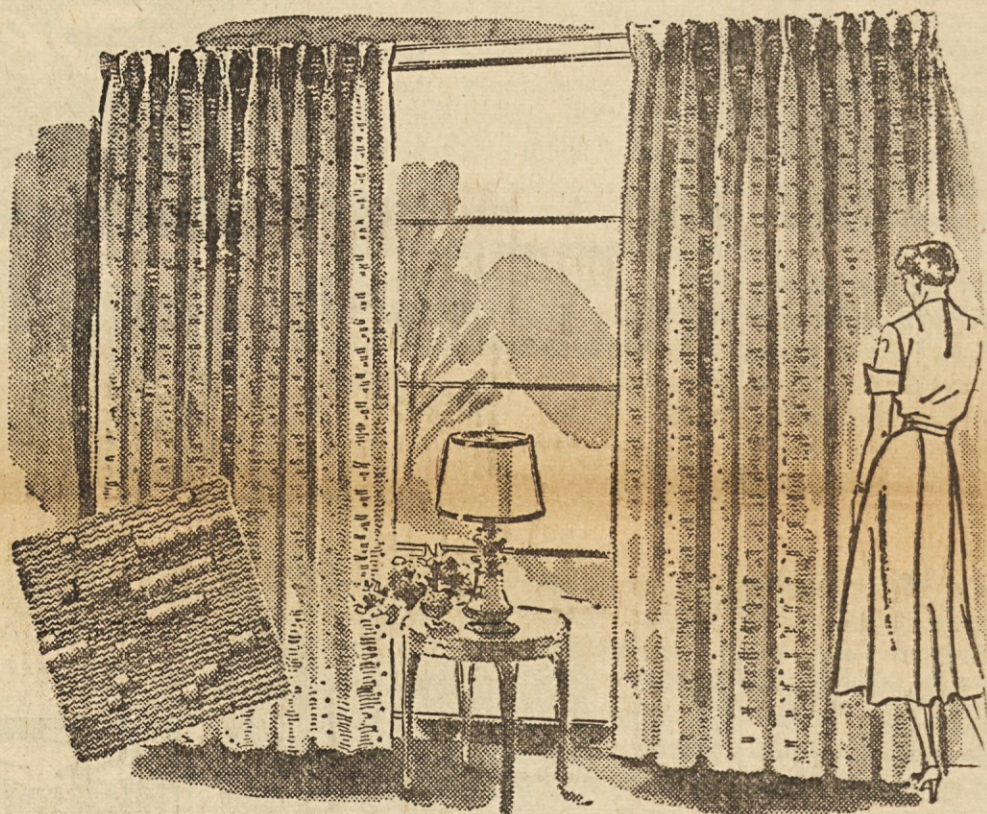
SEARS DAYS
SUPER SPECIAL

8.95
90 inč dolge

- Buckram podloga, zgoraj stisnjene
- Soncu odporne dekorativne barve

Tu so razkošne draperije, ki bodo modernizirale vaš dom! Senzacionalna "Sears Day" cena pri tem izrednem nakupu. V Victorian rdeči, mint zeleni, federal zlati, charrreuse, Valley roza, dawn sivi, malibu koralni, rjavi ali beige barvi.

CARNEGIE, LORAIN AVE.,
PAINESVILLE, ELYRIA



Za varnost obleke, lahko na budget!

Vreče za 16 oblačil

- Do 2.98 vrednosti!
- Močni kvalitetni plastik
- 36 inč Zipper

Nekatere vreče so spredaj v celoti prešite ... nekatere imajo gosto prešite robove ... vse iz plastika, ki se z lahkoto čisti. Na izbiro več priljubljenih barv.

CARNEGIE, LORAIN AVE.

99c

"Zadovoljstvo zajamčeno ali vrnemo denar"

SEARS

Bogato nagubane Rayon Marquisette

40x90 inč vsaka zavesa

Primejajte
po 3.49 **2.66** par

Poživite vaše sobe pa tudi proračun po tej nizki prodajni ceni. Lepo sešite z izredno globokimi 7 1/2 inč francoskimi gubami. Sears izdelava obljublja izredno dolgo rabo. Zelene, modre, bele, roza, rumene.

40x81 inč2.66
72x90 inč4.66

CARNEGIE, LORAIN AVE.,
PAINESVILLE, ELYRIA

Heidenberg čipkaste preproste zavesa

90% Cotton, 10% Rayon

Reg. 1.39 **99c** par

Krasota oken, ljubke zavesa s tkanimi stranskimi robovi — 3 inč spodnji robovi. Lepo narejene s skrbno posameznostjo. Dopolnite vašo sobno dekoracijo s temi odličnimi čipkastimi zavesami. 27x81 inč. Eggshell.

CARNEGIE, LORAIN AVE.,
PAINESVILLE, ELYRIA

- Carnegie pri E. 86th
- Lorain Ave. pri W. 110th
- 95 N. Park Pl., Painesville
- 328 Broad St., Elyria



ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

PEVSKI ZBOR "TRIGLAV"

priredi

KONCERT

v nedeljo 3. maja 1953 ob 4:00 pop.

v SACHSENHEIM HALL, 7001 Denison Ave.

Zabava bo pa v Slov. domu na 6818 Denison Ave.

JOHN GRABNAR ORKESTER